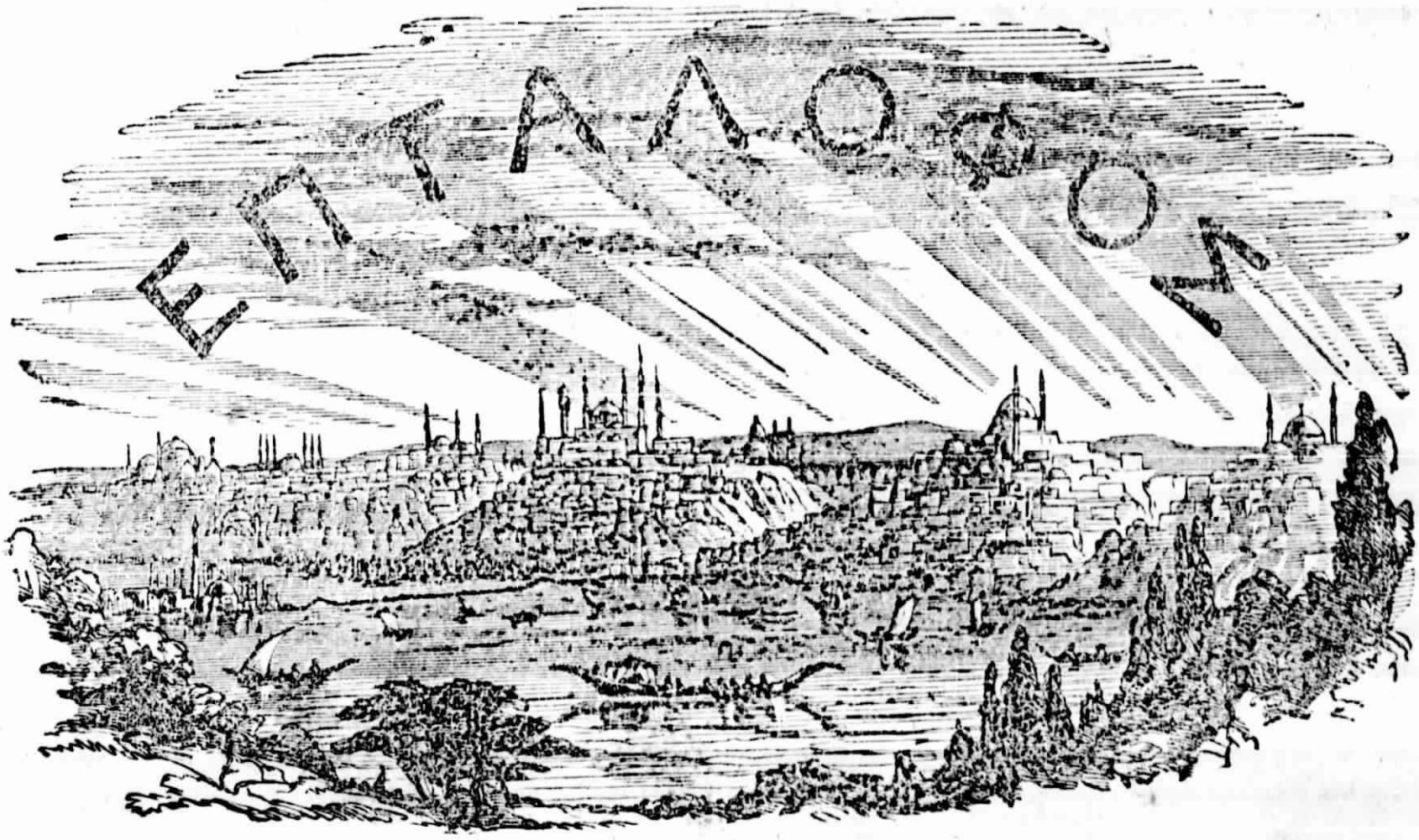

30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ, 1862. ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ. ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 3.

ΤΑ ΔΑΚΡΥΑ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ.

«ΑΥΤΗΝ τὴν νύκτα ὠνειρεύθην μαργαριτάρια, ἔλεγεν ἡ Μάρθα πρὸς τὴν μητέρα της, καὶ τὰ μαργαριτάρια σημαίνουσι δάκρυα.»

Ταῦτα δὲ λέγουσα ἡ νέα κόρη, ἥτις μόλις ἐξήρχετο τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ἐστήριζε τὴν ὡραίαν αὐτῆς κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς μητρός της, καὶ σπινθηροβόλα τινὰ δάκρυα ἀνεφάνησαν ἐπὶ τῶν γαλανῶν ὀφθαλμῶν της.

Ἡ μήτηρ τῆς Μάρθας, ὑπομειδιάσασα, ἔκυψε καὶ ἐφίλησε τὸ μέτωπον τῆς θυγατρός της, ἥτις εὑρίσκετο εἰς τὴν εὐτυχῆ ἐκείνην περίοδον τῆς ζωῆς, καθ' ἣν τὰ δάκρυα τρέχουσιν εὐκόλως, χωρὶς νὰ ἀφήσωσι κανὲν ἴχνος ἐπὶ τῶν ῥοδοχρόων παρειῶν, τὰς ὁποίας αὐλακώνουν· εἶτα ἐστέναξεν, ἀναμνησθεῖσα ὅτι τὰ δάκρυα εἰσὶ τὸ παγκόσμιον κληροδότημα, καὶ ὅτι θέλει ἔλθει ἐποχή, καθ' ἣν ἡ θυγάτηρ της θὰ κλαύσῃ πικρότερον, καὶ ὁπότε τὰ δάκρυα θέλουν ἐξαλείψει τὴν λάμψιν τῶν ὀφθαλμῶν της, καὶ θέλουν καταστήσει ὠχρὸν τὸ χρῶμα τοῦ ἤδη τρυφεροῦ προσώπου της.

Ἐν τούτοις δὲν ἐπεθύμει διόλου νὰ καταστρέψῃ τοὺς παιδικοὺς φόβους τῆς Μάρθας, διότι ἤξευρεν ἢ μᾶλλον διότι ᾐσθάνετο ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνεταί τις αἴτιος ὥστε νὰ γηράσκῃ προώρως τὸ πνεῦμα τῶν παιδίων, οὔτε ὅτι εἶνε λογικὸν νὰ τὰ ἀπογυμνώνῃ τις πολὺ ἐνωρὶς τῶν ἀφελῶν πεποιθήσεών των διὰ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ λογικοῦ. Ἠδύνατο πολὺ καλὰ αὕτη νὰ καταδείξῃ εἰς τὴν θυγατέρα της τὸ μηδαμινὸν τῶν ὀνείρων της, νὰ τῇ ἐξηγήσῃ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸν σχηματισμὸν τῶν μαργαριτῶν, καὶ ὠφελουμένη τῆς περιστάσεως ταύτης, νὰ τὴν μυήσῃ λεληθότως εἰς τὰ μυστήρια τῆς φυσικῆς ἱστορίας. Ἀλλ' ἐπροτίμησε νὰ ἐμμένῃ εἰς τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον ἅπαξ παρεδέχθη· ἀντὶ τοῦ νὰ φωτίσῃ δηλαδὴ ἀποτόμως τὴν θυγατέρα της, ἠθέλησε νὰ τὴν ἐπαναγάγῃ ἡδέως εἰς τὴν πραγματικότητα, χωρὶς νὰ ἀπομακρυνθῇ ὅλως διόλου τῆς ποιήσεως, νὰ τὴν ψυχαγωγήσῃ ἄνευ βιαίων κλονισμῶν, καὶ σύρουσα αὐτὴν πρὸς ἑαυτὴν μετὰ τρυφερότητος, ἐπεχειρίσθη νὰ τῇ διηγηθῇ τὸ συναξάριον, τὸ ὁποῖον ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν ἰδέαν ὅτι: τὰ μαργαριτάρια σημαίνουσι δάκρυα.

« Κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς δημιουργίας, ὅταν ἡ φύσις ἔχαιρεν ἀπολαμβάνουσα τὴν νέαν καὶ ἀκτινοβόλον αὐτῆς ὡραιότητα, ὅταν οἱ ἄνθρωποι ἦσαν καλήτεροι ἀφ' ὅ,τι εἰσὶ σήμερον, οἱ Ἄγγελοι ἐδέχθησαν τὴν ὑψίστην διαταγὴν παρὰ τοῦ Οὐρανίου Μονοκράτορος καὶ κοινοῦ ἡμῶν Πατρὸς ὅπως συνενώσωσι τὴν ὕπαρξίν των μὲ ὅλα τὰ ἀνθρώπινα πλάσματα, διὰ νὰ συμμερίζωνται τὰς θλίψεις καὶ τὰς ἡδονάς, αἵτινες τοῖς ἐδόθησαν ἀ-

αμίξ, νὰ τὰ ὑποστηρίζωσι διὰ τῆς θείας αὐτῶν τρυφερότητος καὶ στοργῆς, καὶ νὰ τὰ κάμνωσιν ὥστε νὰ διορῶσι τὴν εὐδαιμονίαν, ἥτις τὰ περιμένει εἰς τοὺς οὐρανούς. Ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπέβησαν κακοί· ἡ ὕπαρξις ἦτο λίαν καλὴ καὶ ἀσπαστὴ διὰ τὰς ἀσθενεῖς ταύτας καρδίας, τὰς ὁποίας ἐσκλήρυνεν ἡ εὐδαιμονία, καὶ διὰ τὰς ὁποίας ἡ φιλοστοργία δὲν ἦτο πλέον ἐπαρκῶν χαλινός. Ἐδέησε λοιπὸν πρὸς σωτηρίαν των νὰ τοῖς σταλῶσι βάσανοι, θλίψεις καὶ δυστυχίαι, καὶ νὰ τοῖς ἀφαιρεθῶσι τὰ θεῖα ὑποστηρίγματά των, ὥστε νὰ ἐπανακάμψωσιν εἰς τὸ φῶς διὰ τῆς φρίκης καὶ τοῦ τρόμου τοῦ σκότους. Οἱ Ἄγγελοι ὑπεχρεώθησαν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν ἀνθρωπότητα εἰς ἑαυτήν.

« Ἐν τούτοις δύο ἐξ αὐτῶν ἔμεινον εἰς τὴν γῆν· ὁ Ἄγγελος, ὅστις εἶνε ἐπιφορτισμένος νὰ θέτῃ τὸ παιδίον εἰς τὴν μητρικὴν κοιλίαν καὶ νὰ διδάσκῃ εἰς τὴν μητέρα τὴν ἀφοσίωσιν, ἐν ᾗ θέλει εὕρει τὴν μεγαλητέραν της εὐδαιμονίαν, καὶ ὁ Ἄγγελος, ὅστις ἵσταται ἐπὶ τῆς κλίνης τῶν ψυχορραγούντων καὶ φέρει τὰς ψυχὰς πρὸς τὴν αληθῆ αὐτῶν πατρίδα, εἰς τὴν αἰώνιον παροικίαν τῶν ὑπὸ τῆς θείας εὐσπλαγχνίας σεσωσμένων ψυχῶν, ἢ τῶν ἐξηγορασμένων ὑπὸ τῆς αληθοῦς μετανοίας.

« Οἱ λοιποὶ Ἄγγελοι ἀπεμακρύνθησαν οὐχὶ ἄνευ λύπης, διότι ἠγάπων τοὺς ἀνθρώπους μ' ὅλα των τὰ ἐλαττώματα, καὶ ἡ στοργή των, εὐτελὴς κατὰ τὴν οὐσίαν, προσηλοῦτο ἀκόμη ἐπὶ τῶν ψυχῶν ἐκείνων, τὰς ὁποίας ματαίως προσεπάθησαν νὰ σώσωσι διὰ τῶν νουθεσιῶν. Ἀλλ' ὁ μᾶλλον ἀπηλπισμένος πάντων ὑπῆρξεν ὁ Ἄγγελος Ἀζαριὴλ, ὅστις εἶχεν ἀδελφὴν ἐδῶ εἰς τὸν κόσμον μίαν ποιμενίδα ὀνομαζομένην Ἐλιμίαν· αὐτὴ τὸν παρεκάλεσε νὰ μὴ τὴν ἐγκαταλείψῃ ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης, ἥτις θὰ τῇ ἐφαίνετο ἄνευ αὐτοῦ ψυχρὰ καὶ σκοτεινὴ ἔρημος, καὶ ἐν τῇ ὑπερβολικῇ θλίψει της ἐξετέλεσε μέγα ἔγκλημα ὑβρίσασα τὸν οὐρανόν, ὅστις τὴν ἐχώριζεν ἀποτόμως τοῦ περιλημμένου αὐτῇ ἀδελφοῦ.

« Τότε ὁ Ἀζαριὴλ, ἀποτανθεὶς πρὸς τὸν Ἄγγελον τοῦ θανάτου, τὸν παρεκάλεσε νὰ τῷ ἁρπάσῃ τὴν Ἐλιμίαν· ἀλλ' οὗτος ἀπεκρίθη ὅτι δὲν εἶχε τὴν ἐξουσίαν τοῦ νὰ θερίσῃ μίαν ζωὴν πρὸ τῆς προσδιωρισμένης ὥρας, καὶ ὅτι, καὶ κύριος ἀπόλυτος ἀκόμη τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου ἐὰν ἤθελεν εἶσθαι, δὲν ἤθελεν ἀποφασίσει ποτὲ νὰ φέρῃ εἰς τὴν αἰώνιον πατρίδα μίαν δυσανάγωγον ψυχὴν καὶ ἐπαναστάτιδα ἐναντίον τῶν ἀποφάσεων τοῦ Δημιουργοῦ της. « Αἱ θύραι τοῦ οὐρανοῦ, ἐπρόσθεσεν, ἀνοίγονται μόνον εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἠξεύρουν νὰ εὐλογῶσι καὶ νὰ λατρεύωσι τὴν χεῖρα ἐκείνην, ἥτις τοὺς κτυπᾷ διὰ νὰ τοὺς βελτιώσῃ.» Τότε ὁ Ἀζαριὴλ ἤνοιξε τὰς ὡραίας πτέρυγάς του καὶ ἐγκατέλειπε τὴν γῆν.

« Πάραυτα μεγάλη κραυγὴ ἠκούσθη ἐν μέσῳ τοῦ χάους· ὁ Ἄγγελος τοῦ θανάτου ἐπέταξεν ὑπεράνω τῆς καλύβης τῆς Ἐλιμίας, καὶ κατέβη εἰς αὐτὴν ἡσύχως. Ἡ Ἐλιμία ἔκειτο πρηνὴς καὶ κατὰ πρόσωπον ἐπὶ τῆς γῆς· ἡ θλίψις μετέβαλεν εἰς μίαν στιγμὴν τὴν καρδίαν ταύτην, ἥτις δὲν ἐζήτησεν ἄλλο τι εἰμὴ τὰς ἐγωϊστικὰς ἡδονάς· εἰσχωρήσασα ἐν αὐτῇ τὴν ἐκαθάρισε καὶ τὴν ἐξήγνισε, τὰ δὲ σφάλματά της ἐξηγοράσθησαν διὰ τῆς ἐγκαρτερήσεως καὶ τῆς μετανοίας. Τότε ὁ Ἄγγελος τοῦ θανάτου ἔκυψεν ἐπ' αὐτῆς, τὴν ἐφίλησεν εἰς τὸ μέτωπον καὶ ἀνῆλθεν εἰς τοὺς οὐρανούς, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ τὴν ψυχήν της, ἀξίαν τοῦ λοιποῦ νὰ συνενωθῇ ἐν οὐρανοῖς μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ της, ὃν τοσοῦτον ἠγάπησεν ἐπὶ τῆς γῆς. Ὁ Ἀζαριὴλ τὴν ἀνεγνώρισε, καὶ τὰ δάκρυα τῆς θλίψεως καὶ τοῦ πόθου, τὰ ὁποῖα ἔχυνεν εἰσέτι, μετεβλήθησαν εἰς δάκρυα χαρᾶς, ἅτινα, φερόμενα ὑπὸ τῶν νεφελῶν καὶ διαπερασθέντα ὑπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, ἔπεσαν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Ὀστρακόδερμόν τι ἐδέχθη ἓν τῶν δακρύων τούτων, τὸ στιλπνότερον καὶ διαυγέστερον πάντων, καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς στιγμῆς τὰ δάκρυα ταῦτα ἐπολλαπλασιάσθησαν μεταξὺ τῶν ὀστρακοδέρμων τῆς αὐτῆς οἰκογενείας.

« Οἱ ἄνθρωποι ἀνεκάλυψαν τὰ δάκρυα τῶν Ἀγγέλων, τὰ χαρᾶς καὶ θλίψεως σύμμικτα ταῦτα δάκρυα, καὶ κατέστησαν αὐτὰ τὸ λαμπρότερον κόσμημα τῆς γῆς· ἡ θάλασσα φειδωλῶς παρέχει τὸν θησαυρὸν τοῦτον, καὶ ἐν τούτοις οἱ ἄνθρωποι ζητοῦσιν αὐτὸν πανταχοῦ μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς των. Τοιοῦτον εἶνε τὸ συναξάριον, τὸ ὁποῖον ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ εἴπουν ὅτι οἱ μαργαρῖται σημαίνουσι δάκρυα. »

Ἡ μήτηρ ἐσιώπησεν· εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς Μάρθας ἐσπινθηροβόλουν δάκρυά τινα, ὅμοια μὲ τὰς σταγόνας τῆς ὁρόσου, τὰς ὁποίας περικλείει ὁ κάλυξ ἄνθους. Συγκινηθεῖσα δὲ καὶ ἥδιστα διατεθεῖσα, εἶπε πρὸς τὴν μητέρα της μετὰ ἐλαφροῦ μειδιάματος, «Τὸ ὄνειρόν μου εἶχε δίκαιον, μῆτέρ μου, διότι ἰδοὺ ἔκλαυσα, ἀλλ' ἄνευ κόπου καὶ σχεδὸν ἄνευ αἰτίας. »

Πολλὰ ἔτη παρῆλθον ἔκτοτε. Ἡ Μάρθα πρὸ πολλοῦ γνωρίζει ὅτι οἱ μαργαρῖται ἀνήκουσιν εἰς τὸ ζωϊκὸν βασίλειον· γνωρίζει τὸ ὄνομα τῶν ἁλιειῶν, ὅπου συνάγεται τὸ πολύτιμον τοῦτο κόσμημα, καὶ τοὺς καταδυστικοὺς κώδωνας, τῇ βοηθείᾳ τῶν ὁποίων ἐξάγουσιν αὐτὸ ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης· καὶ ὅμως δὲν ἐλησμόνησε ποσῶς τὸ συναξάριον τοῦτο, ὅπερ τῇ διηγήθη ἡ μήτηρ της, καὶ πρὸς πεῖσμα τῆς ἡλικίας, τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τῆς ἐπιστήμης, ἐπανελάμβανε συνεχῶς τὸ διήγημα τοῦτο, ὅπερ θέλει ὡς ἀρχὴν τῶν μαργαριτῶν τὰ δάκρυα τοῦ πόθου, τῆς στοργῆς καὶ τῆς χαρᾶς.

Ῥ.

Η ΣΤΟΡΓΗ ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣ ΜΑΡΙΑΣ.

Α'.

ΤΩΧΗ τις γυνὴ, περιβεβλημένη ῥάκη καὶ διὰ τῆς χειρὸς κρατοῦσα τὴν ἀόμματον θυγατέρα της, προχωρεῖ τρέμουσα πρός τινα θύραν.

Ἐπὶ τῆς θύρας ταύτης ὑπάρχει μέγας σταυρὸς ἐξ ὀρειχάλκου, ἐπὶ δὲ τοῦ τοίχου πέτρινον ἄγαλμα τῆς Παρθένου, κλίνον ἠρέμα τὴν κεφαλὴν, μειδιῶν καὶ ἐκτείνον τὰς χεῖρας.

Ἡ πτωχὴ γυνὴ, καταβαλοῦσα τελευταίαν θέλησιν, ὑψοῖ τὸ ῥόπτρον, ῥίπτουσα ταυτοχρόνως θλιβερὸν βλέμμα ἐπὶ τῆς θυγατρός της, ἣν ὁδηγεῖ· τὸ ῥόπτρον ἐπαναπίπτει, ἡ δὲ θύρα ἀνοίγεται.

« Ἡ Μαριγοῦλά μου εἶνε ἀόμματος, λέγει· δι' ἀγάπην τῆς Παρθένου, τῆς προστάτιδός της, ἀποδόσατε εἰς αὐτὴν τὴν ὅρασιν!

Μελανειμονοῦσα δέ τις γυνὴ λαμβάνει τὴν κόρην ἀπὸ τῆς χειρὸς, λέγουσα:

« Ἐὰν ὁ Θεὸς βοηθήσῃ, καλή μου, ἐλπίζομεν ἐντὸς ὀλίγου νὰ σοὶ ἀποδώσωμεν τὴν θυγατέρα σου, βλέπουσαν μὲ τὰ δύο της ὀμμάτια. »

Β'.

Πρωΐαν τινὰ ἡ μικρὰ Μαρία αἰσθάνεται παγωμένον ἔλασμα, ὀλισθῆσαν ὑπὸ τὰ βλέφαρά της· ἀφίνει κραυγὴν, καὶ βλέπει τὸ φῶς.

Βλέπει νεάνιδας μελανειμονούσας νὰ τὴν περικυκλώνωσι, νὰ τὴν θεωρῶσι χαίρουσαι, νὰ τὴν ἐναγκαλίζονται καὶ νὰ τὴν ἀποκαλῶσι προσφιλῆ Μαριγοῦλάν των.

Ἀλλ' ἅπασαι αἱ ἄγνωστοι αὗται μορφαὶ τρομάζουσι τὴν Μαρίαν, καὶ τὰ ὄμματά της, μόλις ἀνοιχθέντα, πληροῦνται ἤδη δακρύων.

« Μεῖνον μαζί μας διὰ πάντα, ἀγαπητὴ κόρη, λέγουσιν αἱ νεάνιδες· ἐδῶ εἶνε ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ. Θὰ ἦσαι προφυλαγμένη ἀπὸ τὰς παγίδας τοῦ ματαίου κόσμου, καὶ θὰ ψάλλῃς μεθ' ἡμῶν πάντοτε ἱεροὺς ὕμνους.

Ἡ Μαρία χαμηλώνει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ δὲν ἀποκρίνεται. Εἶνε φιλόστοργος κόρη, καὶ ἓν μόνον καταβιβρώσκει αὐτὴν αἴσθημα, τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν αἴσθημα τῆς πρὸς τὴν μητέρα της ἀγάπης.

Γ'.

Ἡμέραν τινὰ, εὑρεθεῖσα μόνη εἰς τὸν κῆπον, διαβαίνει πλησίον ἠμιανοιγμένης τινὸς θύρας. Πλησιάζει εἰς αὐτὴν, στέκει ἐπί τινας στιγμὰς ἐπὶ τοῦ πετρίνου αὐτῆς οὐδοῦ, προχωρεῖ βήματά τινα καὶ εὑρίσκεται εἰς ὡραῖον λιβάδιον.

Ἡ καρδία της πάλλει· παρατηρεῖ ὄπισθέν της .... κανεὶς δὲν τὴν βλέπει. Φεύγει λοιπὸν διὰ τοῦ χλοάζοντος πεδίου, ὡς ἡ ἀποπτᾶσα τοῦ κλωβοῦ της χελιδών.

Ἡ Μαρία, εὑρεθεῖσα ἀρκούντως μεμακρυσμένη, κάθηται εἰς τὴν ἐσχατιὰν δάσους τινὸς παρά τινα ῥύακα· θεωρεῖ πρὸ τῶν ποδῶν της ἄνθη ποικίλα, ἔντομα μεγαλοπτέρυγα, ἱπτάμενα ὑπεράνω τοῦ ὕδατος, τὸν ἄνεμον ταράσσοντα ἀθορύβως τὰ φύλλα, καὶ τὰ πτηνὰ ᾄδοντα γηθοσύνως ἐπὶ τῶν δένδρων.

Ἡ Μαρία θεωρεῖ καὶ ἀκούει· εὑρίσκεται εἰς ἄφατον συγκίνησιν καὶ ἐνθουσιασμὸν, μένει δὲ ἐπὶ πολὺ θαυμάζουσα τὸ ῥυάκιον, τὰ πτερωτὰ ἔντομα καὶ τὰ πτηνά.

Πλὴν αἴφνης σκέψις τις τὴν ταράσσει· ἐγείρεται καὶ προχωρεῖ.

Δ'.

Ἐν τούτοις ἡ παῖνα καταλαμβάνει μετ' ὀλίγον τὴν μικρὰν Μαρίαν· πλησιάσασα δὲ εἰς δρύφρακτον μεγάρου τινὸς, βλέπει Κυρίαν πορευομένην καὶ ποιοῦσαν σημεῖον πρὸς αὐτὴν ὅπως εἰσέλθῃ. Ἡ Κυρία αὕτη τῇ δίδει ὡραίας ὀπώρας, καὶ τὴν ἐρωτᾷ τίς εἶνε καὶ ποῦ ὑπάγει. Εὑρίσκουσα δὲ τὴν κόρην τόσῳ ἁπλῆν καὶ τόσῳ χαρίεσσαν καὶ βλέπουσα αὐτὴν μεμονωμένην εἰς τὸν κόσμον, θέλει νὰ τὴν υἱοθετήσῃ.

« Μεῖνον μετ' ἐμοῦ, κόρη μου, τῇ λέγει· θέλω γίνει μήτηρ σου. »

Ἡ Μαρία ἀσπάζεται τὴν χεῖρα τῆς Κυρίας καὶ ἀποκρίνεται·

« Εἶσθε ὡραία Κυρία, εἶσθε πλουσία καὶ ἀγαθὴ ὅσον οὐδεμία ἄλλη· πλὴν δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γίνετε μήτηρ μου. »

Καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον της.

Ε'.

Περὶ τὴν ἑσπέραν ἡ Μαρία ἀκούει εἰς τὸν δρόμον φωνὴν ᾄδουσαν ὄπισθέν της· φοβεῖται, ταχύνει τὸ βῆμά της, ἀλλ' ἡ φωνὴ τὴν κράζει νὰ σταθῇ.

Ὁ φωνήσας ἦτο μειράκιον, ὀλίγον μεγαλητέρας ἡλικίας· ἡ ξανθὴ καὶ πλουσία κόμη του ἔπιπτε βοστρυχώδης ἐπὶ τῶν ὤμων του, αἱ παρειαί του ἦσαν ῥόδινοι καὶ ἀνθηραί, οἱ δὲ ὀφθαλμοί του ἐκυάνιζον καὶ ἤστραπτον· μειδιῶν δὲ, καὶ τερετίζον θέτει τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς Μαρίας.

« Ποῦ πηγαίνεις, μαριοῦλά μου; τῇ λέγει. Ἐγὼ ἔφυγα ἀπὸ τὴν οἰκίαν τῆς μητρός μου· θέλω

νὰ ζήσω ἐλεύθερος, θέλω νὰ περιπατήσω ὅλον τὸν κόσμον· ἔλα μαζί μου, κοριτσάκι μου, ἔλα· θὰ σὲ κάμω ἀδελφή μου, θὰ σὲ ἀγαπῶ, καὶ ὅταν μεγαλώσωμεν θὰ σὲ κάμω σύζυγόν μου, καὶ θὰ εἴμεθα ἐλεύθεροι καὶ εὐτυχεῖς ὡς τὰ πτηνά.»

Ἡ Μαρία ῥίπτει πλάγια καὶ συνεσταλμένα βλέμματα, βλέμματα παρθενικῆς αἰδοῦς, καὶ ἀποκρίνεται, «Ἐγὼ ζητῶ τὴν μητέρα μου!»

Καὶ ἀπομακρύνεται πάραυτα τοῦ παιδίου, ὑποσχομένου αὐτῇ ἔρωτα, ὡς εἶχεν ἀπομακρυνθῇ καὶ τῆς Κυρίας, ὑποσχεθείσης αὐτῇ πλούτη· ὡς εἶχεν ἀπομακρυνθῇ τοῦ δάσους καὶ τῶν θελκτικῶν ἀνθέων, τοῦ ἀσύλου τέλος, ἐν ᾧ ἔψαλλον ὕμνους ἱερούς.

ΣΤ'.

Ἡ Μαρία ἐξακολουθεῖ νὰ πορεύηται ἡμέραν καὶ νύκτα· ὁ κόπος τὴν καταβάλλει, ἡ πεῖνα χλωμαίνει καὶ μαραίνει τὰς παρειάς της, οἱ πόδες της εἶνε αἱματωμένοι, τὰ δὲ ἐνδύματά της κατεξεσχισμένα. Εἰς τὰ χωρία ὅθεν διήρχετο τῇ ἐκλειον τὰς θύρας τῶν οἰκιῶν, ἀποκαλοῦντες αὐτὴν ἐπαίτιδα, τὰ δὲ μοχθηρὰ παιδία τὴν ἐλιθοβόλουν.

«Διατί ἤνοιξαν τὰ ὄμματα μου! ἔκραξε μίαν φορὰν μετὰ θλίψεως· ἤμην εὐτυχεστέρα ὅταν δὲν ἔβλεπον. Ἡ μήτηρ μου, ἡ προσφιλής μου μήτηρ, ἦτο πλησίον μου, καὶ τὴν ἤκουον καὶ τὴν ἐχάδευον.

Ζ'.

Νύκτα τινὰ χειμῶνος ἐμβαίνει εἰς τὴν πόλιν· κάμψασα δὲ τὴν πρὸ αὐτῆς ὁδὸν, φθάνει ἐνώπιον μεγάλης οἰκίας, ἐπὶ τῆς θύρας τῆς ὁποίας ὑπάρχει σταυρὸς, καὶ ἐπὶ τοῦ τοίχου ἄγαλμα πέτρινον τῆς Παρθένου, κλῖνον ἠρέρα τὴν κεφαλὴν, μειδιῶν καὶ ἐκτεῖνον τὰς χεῖρας· τὸ ἄγαλμα τοῦτο ἐφώτιζε λαμπτὴρ ὀρειχάλκινος.

Ἡ Μαρία ἵσταται καὶ ἀκούει στεναγμοὺς· πτωχή τις γυνὴ κεῖται κατὰ γῆς ὡσεὶ νεκρά.

Ἡ κόρη κύπτει ἐπὶ τῆς γυναικὸς ταύτης, ἥτις ἀνυψοῖ πρὸς τὴν θύραν τὸ κάθυγρον πρόσωπόν της, τὰ ἐσβεσμένα ὄμματα καὶ τὰς κατεσκληκυίας χεῖράς της, τὰ δὲ χείλη της ψιθυρίζουσιν, «Ἀποδώσατέ μοι τὴν θυγατέρα μου!»

— Ἡ φωνή της! εἶνε ἡ φωνή της! ἀνακράζει ἡ μικρὰ Μαρία.

Καὶ θλίβει τὴν μητέρα της εἰς τὰς ἀγκάλας της, θάλπουσα συγχρόνως αὐτὴν διὰ φιλημάτων.

Μειδίαμα ἀπεριγράπτου χαρᾶς ζωγραφεῖται ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς πτωχῆς γυναικὸς, ἥτις ὑπὸ τῆς συγκινήσεως καὶ τῆς χαρᾶς μόλις ἠδυνήθη νὰ προφέρῃ τὰς λέξεις ταύτας:

«Κόρη μου, μὲ ἐθανάτωσεν ἡ στέρησίς σου!»

— Μῆτέρ μου, σὲ ἐζήτουν πανταχοῦ! ἀπήντησεν ἡ μικρὰ Μαρία· ἀλλ' οὐκ ἦν πλέον φωνή. περιεπτύσσετο τὸ πτῶμα τῆς ταλαίνης μητρός της.

Τῇ ἐπαύριον ἡ μικρὰ Μαρία μελανειμονοῦσα προσηύχετο ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς μητρός της, ἐν τῷ ἁγίῳ ἀσύλῳ, ἐν ᾧ ἔψαλλον ἱεροὺς ὕμνους.

Ῥ.

Ο ΦΡΟΝΙΜΟΣ ΚΑΛΙΦΗΣ.

ΗΝ ΠΟΤΕ εἰς Μοσούλ νέος τις ἐξαίσιου ὡραιότητος, ὀνομαζόμενος Ἀβδὲλ-Ῥαχμὰν-Μπὲν-Ἰσμαήλ. Ἡ ὑπερβολική του ὡραιότης παρέσχεν αὐτῷ τὸ ἐπώνυμον ἀδάμας· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐκέκτητο καὶ τὸ δῶρον τῆς ποιήσεως.

Ἡ σύζυγος τοῦ Καλίφου Ἐλ-Οὐλὴδ-Μπὲν-Ἀβδελ-Μελὴκ, γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα Οὔμ-Ἐλ-Μπενὶν, κατελήφθη ὑπὸ σφοδροῦ ἔρωτος πρὸς τὸν νέον τοῦτον, τὸν ὁποῖον, προσκαλοῦσα καθημερινῶς παρ' αὐτῇ, κατώρθωσε νὰ τὸν εἰσάγῃ κρυφίως εἰς τὸν θάλαμόν της· ὅταν δὲ ἐφοβεῖτο ἀπευκταῖόν τι, τὸν ἔκρυπτεν ἐντὸς μεγάλου κιβωτίου τῶν φορεμάτων. Τοιαύτη ἦτο ἡ καθημερινὴ διαγωγή των.

Ἡμέραν τινὰ προσέφερον εἰς τὸν Καλίφην χρυσοῦν περιδέραιον, κεκοσμημένον μὲ διαφόρους πολυτίμους λίθους, τὸ ὁποῖον ἔκρινεν εὔλογον νὰ δωρήσῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν γυναῖκά του. Καλέσας δὲ πάραυτα ἕνα ἐκ τῶν εὐνούχων του, διέταξε νὰ φέρῃ τὸ περιδέραιον εἰς τὴν εὐνοουμένην του Σουλτάνην. Ὁ εὐνοῦχος, ἐρχόμενος ὅπως ἐκπληρώσῃ τὴν διαταγὴν τοῦ Κυρίου του, εὑρίσκει τὴν θύραν τοῦ γυναικωνίτου ἀνοικτὴν, καὶ ἤρχισε νὰ ὑποπτεύηται. Πάραυτα δὲ, κλείσας σιγανὰ τὴν θύραν, ἀναβαίνει βραδυπατῶν τὴν κλίμακα, φθάνει εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ χαρεμίου, καὶ ἀκούει φωνὰς καὶ γέλωτας· ἀκροάζεται ὀλίγον, καὶ παρατηρεῖ ὅτι οἱ γέλωτες προήρχοντο ἐκ τοῦ θαλάμου τῆς Σουλτάνης. Τότε πλησιάζει λαθραίως, καὶ διά τινος ὀπῆς παρατηρεῖ τὸν νεανίαν καθήμενον παρὰ τὰ γόνατα τῆς Κυρίας του καὶ ἔχοντα τὸ πρόσωπον ἐστραμμένον πρὸς τὴν θύραν· οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ εὐνούχου ἤρχισαν νὰ σπινθηροβολῶσιν ἀπὸ ὀργὴν καὶ ἀγανάκτησιν, ὁ δὲ νέος, ἰδὼν αὐτὸν, ἐγένετο ἄναυδος καὶ ὠχρὸς ὡσεὶ νεκρός. Πάραυτα ἡ Οὔμ-Ἐλ-Μπενὶν, παρατηρήσασα τὴν ἀνησυχίαν του ταύτην, σπρώχνει αὐτὸν βιαίως καὶ δι' ἑνὸς κινήματος πρὸς τὸ κιβώτιον· ἀλλ' ἦτο πλέον ἀργὰ διότι ὁ εὐνοῦχος εἶδε τὰ πάντα. Εἰσελθὼν δὲ μετὰ προσποιητῆς ἀταραξίας, προσέφερεν εἰς αὐτὴν τὸ περιδέραιον, καὶ τὴν παρεκάλεσεν ἂν ἦτο τρόπος νὰ τῷ χαρίσῃ ἕνα λίθον ἐξ αὐτοῦ. Πλήρης ἀγανακτήσεως διὰ τὴν αὐθάδειαν τοῦ εὐνούχου ἡ Σουλτάνα, ἔκραξε, «Χάσου ἀπ' ἔμπροσθέν μου, ἀκάθαρτον πλάσμα!»

Ὁ εὐνοῦχος, πλήρης λύσσης καὶ πνέων ἐκδίκησιν, ἔσπευσε κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸν Κύριόν του καὶ τῷ εἶπεν· «Αὐθέντα, εὗρον σήμερον ἕνα ἄνδρα εἰς ἰδιαιτέραν συνέντευξιν μετὰ τῆς γυναικός σου, τῆς Σουλτάνας Οὔμ-ἐλ-Μπενίν· καὶ οἱ δύο ἦσαν μόνοι εἰς τὸν δεῖνα θάλαμον, ὅταν δὲ ἐνεφανίσθην αἴφνης ἔμπροσθέν των, ὁ μὲν ἔμεινεν ὅλως διόλου κατασυγχισμένος, ἡ δὲ Σουλτάνα ἔσπευσε νὰ κρύψῃ αὐτὸν ταχύτατα εἰς τὸ δεῖνα κιβώτιον.» Καὶ ταυτοχρόνως περιέγραψε καὶ προσδιώρισε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος κιβώτιον.

Εἰς τὸ νέον τοῦτο ἄκουσμα ὁ Ἐλ-Οὐλὴδ-Μπὲν-Ἀβδ-ἐλ-Μελὴκ ὠργίσθη κατὰ τοῦ ὑπηρέτου του, λέγων· «Ψεύδεσαι, ἀναίσχυντε σκύλε!» Εἶτα διέταξε τοὺς στρατιώτας του νὰ ἀποκόψωσι τὴν κεφαλὴν τοῦ εὐνούχου, καὶ ἡ σκληρὰ αὕτη διαταγὴ ἐξετελέσθη παραχρῆμα. Μετὰ ταῦτα ἐγερθεὶς ἐπορεύθη εἰς τὰ δώματα τῆς γυναικός του, ἥτις κατεγίνετο τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰς τακτοποίησιν τῆς κόμης της. Εἰσελθὼν δὲ ὁ Καλίφης, ἐκάθησεν ἀντικρὺ αὐτῆς ἐπὶ τοῦ κιβωτίου, ὅπερ περιέγραψεν αὐτῷ ὁ μαῦρος ὑπηρέτης. Ἀφοῦ ἡ συνομιλία προεχώρησεν ἀρκούντως, ἀποτανθεὶς ἠρώτησεν αὐτὴν, πόθεν προήρχετο ἡ προτίμησίς της δι' ἐκεῖνον τὸν θάλαμον. — Διότι εἰς αὐτὸν ἔχω ὅλα μου τὰ ἔπιπλα, ἀπήντησεν αὕτη. — Ἀληθινὰ, δὲν μὲ δίδεις ἓν ἀπὸ αὐτὰ τὰ κιβώτιά σου, τοῦ ὁποίου ἔχω μεγίστην ἀνάγκην, ἐνῷ σὺ ἔχεις τόσα πολλὰ ἐδῶ. — Ὁποιονδήποτε κιβώτιον θελήσῃς, Αὐθέντα μου, λάβε το, σοὶ τὸ παραχωρῶ εὐχαρίστως, ἐκτὸς ἐκείνου ἐπὶ τοῦ ὁποίου κάθησαι. — Ἀλλ' ἴσα ἴσα καὶ ἐγὼ αὐτὸ θέλω, ἐπανέλαβεν ὁ Καλίφης· δὲν ἠξεύρεις πόσον μὲ ὑπερήρεσεν αὐτὸ τὸ κιβώτιον, φιλτάτη μου, καὶ πόσον θὰ μὲ ὑποχρεώσῃς ἂν μὲ τὸ παραχωρήσῃς. — Πλὴν . . . εἰς αὐτό . . . Καὶ μετά τινας στιγμὰς ἐναγωνίου καὶ ἐκπληκτικῆς σιωπῆς, ἡ Οὔμ-ἐλ-Μπενὶν εἶπε· «Καλὰ λοιπὸν, ἂς ἦνε ἰδικόν σας.»

Εἰς ἓν σημεῖον τοῦ Καλίφου ἐνεφανίσθησαν πολλοὶ νέγροι, εἰς τοὺς ὁποίους διέταξε νὰ σηκώσωσι τὸ κιβώτιον ἐκεῖνο, νὰ τὸ φέρωσιν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ συμβουλίου καὶ νὰ τὸν περιμείνωσιν ἐκεῖ· καθ' ἣν στιγμὴν δὲ οὗτοι ἐξετέλουν τὴν διαταγὴν τοῦ κυρίου των, τὸ πρόσωπον τῆς ἡγεμονίδος ἐλάμβανεν ἀπερίγραπτον καὶ περίφοβον μορφασμόν. «Πλὴν τί ἔπαθες καὶ ἠλλαξεν οὕτως ἡ φυσιογνωμία σου; ἠρώτησεν ὁ Ἐλ-Οὐλὴδ· μήπως ἡ στέρησις τοῦ κιβωτίου τούτου σε λυπεῖ κατάκαρδα; — Συγγνώμην, Αὐθέντα μου· μὲ εἶνε ὅλως διόλου ἀδιάφορος ἡ ἔλλειψις τοῦ σκεύους τούτου, ἐνῷ ἔχω τόσα ἄλλα παρόμοια. Ἂν δὲ σᾶς φαίνωμαι ὀλίγον συγκεκινημένη, τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι πρό τινων λεπτῶν αἰσθάνομαι μίαν αἰφνίδιον ἀδιαθεσίαν. — Παρακάλει τὸν Θεὸν νὰ σὲ θεραπεύσῃ, εἶπεν ὁ Καλίφης ἀπομακρυνόμενος.» Ἐν τούτοις, ἐλθὼν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ συμβουλίου, εὗρε τὸ κιβώτιον τεθειμένον κατὰ γῆς· πάραυτα δὲ διέταξε τοὺς νέγρους νὰ σηκώσωσι τὴν ψίαθον καὶ νὰ σκάψωσι λάκκον, ἔχοντα μέγεθος ἀνθρώπου καὶ ἱκανὸν νὰ χωρήσῃ τὸ κιβώτιον ἐκεῖνο· ὅταν καὶ ἡ ἐργασία αὕτη ἐτελείωσεν, ἔνευσεν εἰς αὐτοὺς νὰ πλησιάσωσι τὸ κιβώτιον εἰς τὸ χεῖλος τοῦ νεοανοιχθέντος λάκκου, καὶ ἐπιστηρίξας τὸν ἕνα του πόδα ἐπὶ τοῦ κιβωτίου, ἐπρόφερε ταῦτα τὰ λόγια: «Μοὶ ἐκοινοποιήθη σοβαρόν τι νέον, ἱκανὸν νὰ καταταράξῃ τὴν οἰκιακήν μου ἡσυχίαν καὶ εὐδαιμονίαν· ἂν ἦνε ἀληθὲς, τὰ ἐνδύματά σου θέλουν εἶσθαι τὸ σάβανόν σου, τὸ κιβώτιον τοῦτο τὸ φέρετρόν σου, καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς διατάσσει τὴν θυσίαν ταύτην· ἂν δὲ δὲν ἔχηται ἀληθείας, παραχώνω εἰς τὴν γῆν ἁπλοῦν τι κιβώτιον, καὶ δὲν χάνεται ἄλλο εἰμὴ σωρεία τις σανίδων.» Ταυτοχρόνως ἔσπρωξεν ὅλαις δυνάμεσι τὸ κιβώτιον, τὸ ὁποῖον ἐκυλίσθη πάραυτα εἰς τὸν πυθμένα τοῦ λάκκου. «Εἴθε ὁ Θεὸς νὰ μὲ συγχωρήσῃ! ἐπρόσθεσεν ὁ Ἐλ-Οὐλὴδ, ῥίπτων ἐπ' αὐτοῦ φουκτιὰν χώματος. Οἱ νέγροι ἐγέμισαν ἀμέσως τὸν λάκκον, ἰσοπέδωσαν τὸ ἔδαφος, καὶ ἐπέστρωσαν πάλιν τὴν ψίαθον. Ὁ συνετὸς Καλίφης ἔμεινεν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς δικαιοσύνης μέχρι τῆς ὥρας τοῦ γεύματος, εἶτα εἰσῆλθεν εἰς τὰ δώματά του, ὅπου οἱ δύο σύζυγοι συνήνωσαν τὰς ψυχάς των ἐν κοινῇ χαρᾷ καὶ εὐφροσύνῃ, ὡς ἐὰν δὲν συνέβη τίποτε μεταξύ των. Ἔκτοτε ἡ εἰρήνη ἤνωσε τὴν ὕπαρξίν των μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου των.

Ῥ.

ΤΑ ΝΕΑ ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΟΥΚΟΣ.

ΗΝ ΠΟΤΕ Γερμανός τις Δοὺξ, τοσούτῳ φίλος τῆς πολυτελείας καὶ τῶν νέων ἐνδυμάτων, ὥστε κατεδαπάνα μέγα μέρος τῶν θησαυρῶν του διὰ τὸν καθημερινῶς ἀνανεούμενον καλλωπισμόν του. Ὅταν ἔκαμνε στρατιωτικὰς ἐπιθεωρήσεις, ὅταν ἐξήρχετο εἰς τὸν περίπατον ἢ ἐσύγχαζεν εἰς τὰ θεάματα καὶ τὰς ἑορτὰς, μόνος σκοπός του ἦτο ἡ ματαιότης τοῦ νὰ ἐπιδεικνύῃ τὰ νέα του ἐνδύματα. Ἑκάστην ὥραν τῆς ἡμέρας ἤλλασσεν ἀνὰ μίαν στολὴν, ὥστε, καθὼς ὅταν ὁμιλοῦντες περὶ ἑνὸς βασιλέως λέγουν συνήθως, ὁ

βασιλεὺς εὑρίσκεται εἰς τὸ συμβούλιον, οὕτως ἔλεγον καὶ περὶ αὐτοῦ, ὁ μέγας Δοὺξ εὑρίσκεται εἰς τὴν ἰματιοθήκην του. Κατὰ συνέπειαν τῆς ἀκορέστου ταύτης καὶ ματαίας ἰδιοτροπίας τοῦ ἡγεμόνος τούτου, ἡ πρωτεύουσά του κατέστη ἀρκετὰ πολυπληθὴς καὶ εὔθυμος, ἕνεκα τῆς συρροῆς πολλῶν ξένων ἐκ πάντων τῶν πέριξ βασιλείων καὶ ἡγεμονιῶν, οἵτινες παντοιοτρόπως προσεπάθουν νὰ ἐξοικειωθῶσι μετὰ τοῦ πλουσίου τούτου ἡγεμόνος, φιλοτιμούμενοι τίς πρῶτος νὰ κολακεύσῃ τὴν ματαιότητά του καὶ νὰ μιμηθῇ αὐτόν.

Ἡμέραν τινὰ ἀνηγγέλθησαν εἰς τὸν Δοῦκα δύο περίφημοι ὑφανταί, τουτέστι δύο τυχοδιῶκται, οἵτινες ἔλεγον ὅτι ἤρχοντο ἐκ τῶν ἀπωτάτων μερῶν τῆς ὑδρογείου σφαίρας διὰ νὰ ὑπηρετήσωσι τὰς θελήσεις τοῦ ἡγεμόνος, καὶ ἐκαυχῶντο μάλιστα ὅτι ἐγνώριζον τὸ μυστήριον τῆς κατασκευῆς ὡραίου ὑφάσματος, ἀπαραμίλλου εἰς τὸ εἶδός του καὶ εἰς οὐδένα γνωστοῦ, τοῦ ὁποίου ὄχι μόνον τὰ χρώματα καὶ τὰ σχέδια ἦσαν ἐξαισίου καλλονῆς καὶ τέχνης, ἀλλ' ἐκέκτητο προσέτι καὶ τὴν θαυμασίαν χάριν τοῦ νὰ ἦνε ἐξ ὁλοκλήρου ἀόρατον εἰς πᾶν ἄτομον μὴ γνωρίζον νὰ ἐξασκῇ καλῶς τὸ ἐπάγγελμά του, ἢ εἰς πάντα περιωρισμένου νοὸς καὶ ἀνεπιτήδειον ἄνθρωπον.

« Ἰδοὺ θαυμασία ἐφεύρεσις! ἐσκέφθη ὁ Δούξ. Χάρις εἰς τοὺς ἐπιδεξίους τούτους τεχνίτας, θέλω γνωρίσει εὐκόλως τοὺς ἀναξίως προχειρισθέντας εἰς τὰ πολιτικά μου ὑπουργήματα, καὶ θὰ ἠμπορῶ νὰ διακρίνω τοὺς ἐπιδεξίους καὶ ἱκανοὺς ἀπὸ τοὺς κηφῆνας καὶ ἀνικάνους. Ὦ, ναί! τὸ ὕφασμα τοῦτο μοὶ εἶνε πολύτιμον· εἶνε δὶ ἐμὲ ἡ λυδία λίθος, εἰς ἣν θέλω δοκιμάζει ὅλους μου τοὺς ὑπαλλήλους.» Καὶ ἀμέσως ἔδωκε διαταγὰς εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν νὰ ὑποδεχθῶσι τοὺς ἀνθρώπους τούτους, καὶ νὰ τοῖς παραχωρήσωσιν ὅλα τὰ εὐχερῆ μέσα πρὸς ἄμεσον ἔναρξιν τοῦ ἔργου των· διέθεσε δὲ ὑπὲρ αὐτῶν καὶ μέρος ἐκ τῶν εἰσοδημάτων του οὐκ εὐκαταφρόνητον.

Οἱ δύο λοιπὸν οὐρανοκαταίβατοι τεχνῖται, ἐγκατασταθέντες εἰς τὸ μεγαλήτερον τῆς πρωτευούσης ἐργοστάσιον, ἔστησαν μηχανάς τινας ἰδίας κατασκευῆς καὶ προσεποιοῦντο ὅτι ἐργάζονται, ἐνῷ πραγματικῶς αἱ ἄτρακτοι τοῦ ὑφαντουργείου ἦσαν κεναί. Ἀκαταπαύστως ἐζήτουν μέταξαν τῆς ἀρίστης ποιότητος καὶ χρυσίον, ἅπερ ἐναπεταμίευον εἰς τὰ κιβώτιά των, ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ θεαθῆναι ἤ, κατὰ τὴν παροιμίαν, εἰς τὸν ἀέρα, καὶ προσποιούμενοι ὅτι ὑφαίνουσι χωρὶς πραγματικῶς τίποτε νὰ πράττωσι.

« Καιρὸς νὰ ἴδωμεν ἕως ποῦ ἐπροχώρησε τὸ θαυμάσιον τοῦτο ἔργον, » εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Δοὺξ μετὰ παρέλευσιν δεκαπέντε ἡμερῶν. Ἀλλ' σθάνετο τὴν καρδίαν του πάλλουσαν ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι ἄτομα ἐλλειπῆ καὶ ἀνίκανα περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἐπαγγέλματός των ἐστεροῦντο τῆς μεγάλης χάριτος τοῦ νὰ βλέπωσι τὸ θαυματουργὸν ἐκεῖνο ὕφασμα. Ὄχι δὲ διότι εἶχε τὴν παραμικρὰν ὑποψίαν περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ περὶ τῆς ἀτομικῆς του ἱκανότητος, ἀλλὰ διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον ἔκρινεν εὔλογον νὰ πέμψῃ τινὰ πρὸ αὐτοῦ, διὰ νὰ παρατηρήσῃ τὰς προόδους τοῦ ἔργου· ἄλλως τε, ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ἐγνώριζον τὰ περὶ τῆς θαυματουργοῦ ἰδιότητος τοῦ ὑφάσματος, καὶ πάντες ἀνεξαιρέτως διεκαίοντο ὑπὸ τῆς ἀνυπομονησίας τοῦ νὰ μάθωσι κατὰ πόσον ὁ γείτων αὐτῶν ἦτο περιωρισμένου νοὸς ἢ ἐξιδιασμένης ἱκανότητος.

« Ἂς πέμψω εἰς τοὺς ὑφαντὰς τὸν καλὸν κάγαθὸν γέροντα πρωθυπουργόν μου, ἐσκέφθη ὁ Δούξ· αὐτὸς θὰ ἦνε ἀναμφιβόλως εἰς θέσιν ὡς ἐκ τῆς ἱκανότητός του νὰ κρίνῃ περισσότερον ἀπὸ ὅλους περὶ τῆς ἀξίας τοῦ ὑφάσματος, διότι ὑπερτερεῖ τοὺς πάντας τόσον κατὰ τὴν ἱκανότητα ὅσον καὶ κατὰ τὸν νοῦν. »

Ὁ καλὸς γέρων πρωθυπουργὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου εἰργάζοντο οἱ δύο ἀγύρται μὲ κενὰς χεῖρας καὶ κενὰ ἐργαλεῖα· πλὴν μεγάλη ὑπῆρξεν ἡ ἔκπληξίς του, διότι καθόσον ἐπλησίαζε δὲν ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ τίποτε. « Δίκαιε Θεέ! ἔλεγε καθ' ἑαυτόν, ἀνοίγων τοὺς ὀφθαλμούς του ἔτι περισσότερον· δὲν βλέπω τίποτε! » Καὶ ὅμως οὔτε λέξιν δὲν ἐπρόφερεν, οὔτε τὴν ἔκπληξίν του ἀπέδειξεν.

Ἐν τούτοις οἱ δύο κατεργάριοι ὑφανταὶ προσεκάλεσαν αὐτὸν νὰ πλησιάσῃ, καὶ τὸν ἠρώτησαν πῶς εὕρισκε τὸ σχέδιον καὶ τὰ χρώματα. Ταυτοχρόνως δὲ ἐπεδείκνυον αὐτῷ τὸ ἔργον των, καὶ ὁ γέρων ὑπουργὸς προσήλου εἰς τὰ δεικνυόμενα μεγάλα βλέμματα· καὶ ὅμως δὲν ἔβλεπε τίποτε, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον ὅτι τίποτε δὲν ὑπῆρχε.

« Θεέ μου! ἀνέκραξε καθ' ἑαυτὸν ὁ καλὸς γέρων· μήπως τῳόντι εἶμαι καὶ ἐγὼ περιωρισμένου νοὸς ἄνθρωπος; μήπως εἶμαι πραγματικῶς ἀνάξιος; Νὰ ὑποθέσω ἄραγε ὅτι τὸ ὕφασμα εἶνε ἀόρατον εἰς ἐμὲ, καὶ ὁρατὸν εἰς ἄλλους; »

— Αἴ! λοιπὸν τί λέγετε; ἠρώτησεν εἷς τῶν ὑφαντῶν· πῶς σᾶς φαίνεται τὸ ὕφασμα; δὲν εἶνε πραγματικῶς ὡραῖον;

Ὦ! ἀξιόλογον, ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, θέτων τὰς διόπτρας του καὶ προσποιούμενος ὅτι περιεργάζεται αὐτὸ ἐκ τοῦ πλησίον· ὁποία ἀναλογία χρωμάτων! ὁποῖον λαμπρὸν σχέδιον! . . . Ἀ! εἶνε πραγματικῶς ἐξαίσιον! . . . . Ναί, θέλω διακοινώσει τὴν εὐαρέσκειάν μου εἰς τὴν Αὐτοῦ Ὑψηλότητα.

— Ἀξίζει πραγματικῶς τὴν σύστασίν σας! εἶπον οἱ δύο ὑφανταί, καὶ ἔτι περισσότερον προσεποιοῦντο ὅτι ἐδείκνυον εἰς αὐτὸν τὰ κατὰ φαντασίαν σχέδια καὶ χρώματα τοῦ ἀερίου ὑφάσματός των, δίδοντες εἰς αὐτὰ διαφόρους ὀνομασίας· ὁ δὲ γέρων ὑπουργὸς προσήλου ἔτι μᾶλλον τὴν προσοχήν του, διὰ νὰ ἐπαναλάβῃ εἰς τὸν Δοῦκα ὅλας τὰς ἐξηγήσεις, ἃς τῷ ἔδιδον.

Οἱ ἀγύρται δὲν ἔπαυον ζητοῦντες συνεχῶς μέταξαν, χρυσὸν καὶ ἄργυρον, ἐξ ὧν μεγίστη καὶ ἄφθονος τοῖς ἐδίδετο ποσότης πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου, ἢ μᾶλλον ὅπως πληρώσωσι τοὺς θησαυροὺς καὶ τὰ βαλάντιά των· ἐξηκολούθουν δὲ νὰ ἐργάζωνται ἡμέραν καὶ νύκτα, καὶ ὅμως τὸ ἔργον ἔμενεν ἀτελείωτον.

Μετά τινα καιρὸν ὁ Δοὺξ ἀπέστειλεν ἄλλον ἐκ τῶν τιμίων ὑπαλλήλων του, διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὸ ὕφασμα καὶ νὰ παρατηρήσῃ ἂν ἐπλησίαζεν εἰς τὸ τέλος του. Πλὴν καὶ εἰς τὸν νέον τοῦτον ἀπεσταλμένον συνέβη τὸ αὐτό, ὅπερ καὶ εἰς τὸν πρωθυπουργόν· ἔβλεπε δηλαδὴ καὶ ἐπανέβλεπε πανταχόθεν, χωρὶς πραγματικῶς τίποτε νὰ βλέπῃ.

« Δὲν εἶνε ἀληθὲς ὅτι τὸ ὕφασμά μας εἶνε θαυμάσιον; ἠρώτησαν οἱ ἀγύρται, δεικνύοντες τὸν ἀέρα καὶ ἐξηγοῦντες χρώματα καὶ σχέδια κατὰ φαντασίαν μόνον ὑπαρκτά.

— Καὶ ὅμως, πῶς νὰ ὑποθέσω ὅτι δὲν ἔχω οὐδεμίαν ἀξίαν! ἐσκέπτετο ὁ ἔκπληκτος ἄνθρωπός μας. Λοιπὸν δὲν εἶμαι ἱκανὸς νὰ καθέξω τὴν θέσιν μου ἐν τῇ κοινωνίᾳ; Ἀ! ἰδοὺ τὸ ἀστεῖον! . . . καὶ ὅμως χρειάζεται προσοχὴ καὶ πονηρία μήπως ἀπατηθεὶς τὴν χάσω.» Ἤρχισε λοιπὸν καὶ αὐτὸς νὰ πλέκῃ τὰ ἐγκώμια τοῦ ὑφάσματος, καὶ ἐξέφραζε τὸν μεγαλήτερον θαυμασμὸν διὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἐκλογὴν τῶν σχεδίων καὶ τῶν χρωμάτων.

« Ἀ! ἰδοὺ τῳόντι ὕφασμα ἀσυγκρίτου πολυτελείας καὶ ἀπαράμιλλον κατὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν,» εἶπεν ἐπανελθὼν εἰς τὸν Κύριόν του. Καὶ ὅλη ἡ πόλις ὡμίλει περὶ τοῦ ἐξαισίου καὶ θαυμασιωτάτου ἐκείνου ὑφάσματος.

Τέλος ἔφθασεν ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἀπεφασίσθη νὰ ὑπάγῃ καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἡγεμὼν, διὰ νὰ θαυμάσῃ τὸ ὡραῖον ὕφασμα ἐνόσῳ εὑρίσκετο εἰσέτι ἐπὶ τῆς ἀτράκτου. Συνωδευμένος λοιπὸν ὑπὸ ἀριθμοῦ ἐκλεκτῶν ἀνδρῶν μεταξὺ τῶν ὑπαλλήλων του, ἐν οἷς καὶ οἱ δύο τίμιοι ὑπουργοί του, μετέβη εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῶν ἐπιδεξίων ἀγυρτῶν, οἵτινες ὕφαινον πάντοτε εἰς τὸν ἀέρα χωρὶς χρυσὸν καὶ ἄργυρον καὶ μέταξαν, οὔτε κανὲν ἄλλο εἶδος κλωστῆς ὕλης.

« Δὲν εἶνε ἀπαραμίλλου ὡραιότητος; εἶπον πρὸς τὸν Δοῦκα πλησιάσαντα οἱ δύο ἀπατηθέντες τίμιοι ὑπάλληλοι· τὸ σχέδιον καὶ τὰ χρώματα εἶνε πραγματικῶς ἄξια τῆς καλαισθησίας τῆς Ὑψηλότητός Της. » Καὶ ἐδείκνυον διὰ τῆς χειρὸς τὰς κενὰς μηχανὰς, νομίζοντες ὅτι οἱ ἄλλοι ἔβλεπον τὸ πολυτελὲς καὶ θαυματουργὸν ὕφασμα, καὶ ὅτι μόνοι αὐτοὶ ἀπεξενώθησαν τῆς ἐξόχου ἐκείνης χάριτος ὡς ἐκ τῆς ἀνικανότητός των.

« Καὶ πῶς! ἐσκέφθη καθ' ἑαυτὸν ἐν μεγίστῃ ψυχικῇ ἀγωνίᾳ ὁ Δούξ· δὲν βλέπω τίποτε! Μήπως μὲ ἀπατῶσιν οἱ ὀφθαλμοί μου; μήπως εἶμαι τῳόντι ἀνάξιος εἰς τὸ κυβερνᾶν; Ὦ Θεέ μου! ποτὲ δὲν ἠσθάνθην μεγαλητέραν θλῖψιν, καὶ ποτὲ δὲν ὑπῆρξα τόσον δυστυχής, ὅσον τώρα!» Καὶ ὅμως, χωρὶς τὸ παραμικρὸν νὰ ἀποδείξῃ, ἔκραξεν: « Ὦ! τί ὡραῖον ὕφασμα! ὁποῖα μεγαλοπρεπῆ σχέδια καὶ ποικιλία χρωμάτων! Δὲν δύναμαι νὰ πράξω ἄλλως, εἰμὴ νὰ ἐκφράσω τὴν ὑψηλήν μου εὐαρέσκειαν! » Καὶ ἐκίνει τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐχειρονόμει καὶ μυρία ἄλλα προσεποιεῖτο, θέλων νὰ φανῇ ὡς εὐχαριστημένος καὶ πλήρης χαρᾶς. Ἅπασα δὲ ἡ συνοδία του ἐθεώρει μετ' ἐκπλήξεως τὰς κενὰς μηχανὰς, πλὴν οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ ἐκφράσῃ τὸν παραμικρὸν δισταγμόν, φοβούμενος μήπως προδοθῇ ὡς ἀνίκανος· ἐπευφήμουν λοιπὸν πάντες, ἐπιλέγοντες εἰς ἕκαστον πομπώδη ἔπαινον τῶν πανούργων ἐκθετῶν, « Ὦ τί ὡραιότης! τί μεγαλοπρέπεια! »

Τινὲς προέβησαν μέχρι τοῦ νὰ συμβουλεύσωσι τὸν ἡγεμόνα νὰ ἐνδυθῇ τὸ πολυτελὲς τοῦτο ὕφασμα κατὰ τὴν προσεχῆ πομπὴν τῶν εὐαρχισμῶν, οὗτος δὲ δὲν ἠδύνατο νὰ πράξῃ ἄλλως εἰμὴ νὰ παραδεχθῇ τὴν συμβουλήν. « Ὡραῖον! ἀξιόλογον! θαυμάσιον! » ἐπρόφερον πάντα τὰ στόματα, καὶ ἡ εὐχαρίστησις ἦτο γενική. Οἱ δὲ δύο ἀπατεῶνες ἐτιμήθησαν διὰ παρασήμων, καὶ ὠνομάσθησαν εὐγενεῖς ὑφανταὶ καὶ θαλαμοστόλοι τοῦ Δουκός.

Ὅλην τὴν νύκτα, ἥτις προηγήθη τῆς ἡμέρας τῶν εὐαρχισμῶν, ἠγρύπνουν καὶ εἰργάζοντο εἰς τὸ φῶς ἑκατοντάδος λύχνων, τοσοῦτον κεκμηκότες καὶ ἀπηυδημένοι κατὰ τὰ φαινόμενα, ὥστε ὁ ἱδρὼς ἔρρεε ποταμηδὸν ἐκ τοῦ μετώπου των. Τέλος ἀνήγγειλον ὅτι τὸ ὕφασμα ἐτελείωσε, καὶ προσεποιοῦντο ὅτι σύρουσιν αὐτὸ ἀπὸ τῆς ἀτράκτου· ἔκοψαν τὸν ἀέρα μὲ μεγάλα ψαλίδια ἰδιαιτέρας κατασκευῆς, καὶ τερατευόμενοι προσεποιοῦντο ὅτι ῥάπτουσι μὲ βελόνας ἄνευ κλωστῆς, καὶ παντοίας ἄλλας ἀγυρτείας ἐμηχανεύοντο. Καὶ ἐντὸς ὀλίγου, ἐσχηματίσθη ὡς ἐκ θαύματος ἐντελὴς ἀερώδης ἐνδυμασία.

Ὁ μέγας Δοὺξ, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν ὑπασπιστῶν του, μετέβη τὴν ἐπιοῦσαν ἀπὸ πρωΐας εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῶν ἀγυρτῶν, οἵτινες, ὑψοῦντες τὰς χεῖρας εἰς τὸν ἀέρα, ὡς εἰ ἐκράτουν τι, ἐπεδείκνυον κομπάζοντες τὴν ὑποτιθεμένην μαγικὴν ἐνδυμασίαν. « Ἰδοὺ ἡ περισκελὶς, ἰδοὺ ὁ μανδύας, ἔλεγον, ἰδοὺ καὶ τὸ φόρεμα· καὶ ὅλα αὐτὰ εἶνε λεπτότερα ἀραχνείου ὑφάσματος! Οὐδὲ τὸ παραμικρὸν βάρος θέλουν δώσει εἰς τὸ σῶμα τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος· καὶ ἰδοὺ εἰς τί συνίσταται ἡ ἀρετὴ αὐτῶν.

— Ἀναμφιβόλως! ἀπεκρίθησαν ἑνὶ στόματι οἱ ὑπασπισταί. Καὶ ὅμως τίποτε δὲν ἔβλεπον ἀπὸ ὅλα αὐτὰ, διότι τίποτε δὲν ὑπῆρχεν.

— Ἂν ἡ Ὑμετέρα Δουκικὴ Ὑψηλότης εὐαρεστῆται νὰ ἐκδυθῇ, ἐπανέλαβον οἱ ἀπατεῶνες, εἴμεθα πρόθυμοι νὰ τὴν ἐνδύσωμεν μὲ τὴν νέαν ἐνδυμασίαν, καὶ νὰ προσαρμόσωμεν αὐτὴν μάλιστα πρὸ τοῦ μεγάλου κατόπτρου τῆς αἰθούσης. »

Ἡ Αὐτοῦ Δουκικὴ Ὑψηλότης ἀπεξεδύθη τὰ ἱμάτιά του μέχρι τοῦ ὑποκαμήσου, καὶ οἱ ἀγύρται προσεποιοῦντο ὅτι τὸν ἐνδύουν μὲ τὰ ἀνύπαρκτά των ἐνδύματα· ἔκαμνον μάλιστα μεταξὺ των παρατηρήσεις τινὰς ἐπί τινων ἐλαττωμάτων, καὶ ἐπροσποιοῦντο ὅτι διορθώνουσι τὰς διπλόας· μετὰ ταῦτα εἶπον εἰς τὸν Δοῦκα νὰ κύψῃ ὀλίγον ὡς διὰ νὰ προσαρτήσωσι δῆθεν πρᾶγμά τι ὄπισθεν, τοῦτο δὲ ἦτο ἡ οὐρὰ τοῦ μανδύου. Ὁ ταλαίπωρος Δοὺξ ἐστράφη εἰς τὸ κάτοπτρον διὰ νὰ παρατηρήσῃ ἑαυτὸν, καὶ ὀλίγον ἔλειψε νὰ ἀφήσῃ κραυγὴν ἐκπλήξεως, διότι ἦτο σχεδὸν ὁλόγυμνος· πλὴν, μὴ θέλων νὰ ριψοκινδυνεύσῃ καὶ νὰ καταστρέψῃ τὴν περὶ τῆς ἀτομικῆς του ἱκανότητος ἰδέαν τοῦ κόσμου, προσεποιεῖτο πάντοτε ὅτι ἐκαλλωπίζετο.

« Ὦ! πόσον ὡραία ἐνδυμασία! τί θαυμάσιον ὕφασμα! ἔκραζον πάντες οἱ αὐλικοὶ, προσποιούμενοι τὸν ἐκπεπληγμένον· ὁποία ἀναλογία σχεδίων καὶ ὡραιότης χρωμάτων! θαῦμα! θαῦμα! »

Ἐν τούτοις εἰσῆλθεν ὁ ἐπὶ τῶν τελετῶν, ὅστις ἀνήγγειλεν ὅτι ἡ μεγάλη αὐλαία, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἔμελλεν ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης νὰ πορευθῇ εἰς τὴν πομπὴν τῶν εὐαρχισμῶν, περιμένει τὰς διαταγὰς Αὐτῆς εἰς τὴν θύραν.

« Κάλλιστα! εἶμαι ἕτοιμος, ἀπεκρίθη ὁ Δοὺξ· ὁ καλλωπισμός μου ἐτελείωσε. » Καὶ ἐστράφη ἀκόμη μίαν φορὰν εἰς τὸν καθρέπτην διὰ νὰ παρατηρήσῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μεγαλοπρεπείας του. Παραυτα δὲ ἐπλησίασαν οἱ θαλαμηπόλοι, οἱ μέλλοντες νὰ βαστάσωσι τὴν οὐρὰν τοῦ μανδύου, οἵτινες κύψαντες προσεποιήθησαν ὅτι κάτι τι λαμβάνουσιν ἀπὸ τῆς γῆς· εἶτα ὕψωσαν τὰς χεῖρας, θέλοντες μὲ κάθε τρόπον νὰ φανῶσι καὶ αὐτοὶ ὅτι κάτι βλέπουσι καὶ κάτι ἅπτονται. Ἐνῷ δὲ ὁ ἡγεμὼν ἐβάδιζεν ὑπερήφανος καὶ γαυριῶν ὑπὸ τὸ μεγαλοπρεπὲς ἐπιπέτασμά του, ὅλοι οἱ ἄνδρες εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ αἱ γυναῖκες ἐκ τῶν παραθύρων ἔκραζον, «Ὁποία μεγαλοπρεπὴς ἐνδυμασία! πόσην ἀπαράμιλλον χάριν ἔχει τὸ ὕφασμα, καὶ πόσον ἐπιτυχῶς εἶνε κολλημένον εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἡγεμόνος! » Καὶ κανεὶς δὲν ἤθελε νὰ φανῇ ὅτι δὲν βλέπει τίποτε, διότι ἤθελε κατηγορηθῇ ὡς ἀνίκανος νὰ καθέξῃ δημοσίαν θέσιν καὶ ἀδέξιος· οὐδεμία δὲ ἐνδυμασία τῆς Αὐτοῦ Δουκικῆς Ὑψηλότητος διήγειρέ ποτε τόσον γενικὸν θαυμασμόν.

« Πλὴν μὲ φαίνεται ὡσὰν νὰ μὴ φορῇ ποσῶς ἔνδυμα, παρετήρησε μικρόν τι παιδίον δεκαετές.

— Θεέ μου! ἀνέκραξεν ὁ πατήρ του, ἡ ἀθωότης καὶ ἡ ἀνικανότης τῆς μικρᾶς ἡλικίας τοῦ παιδίου τούτου τὸ κάμνει νὰ μὴ βλέπῃ τίποτε!»

Καὶ ἄπειροι χειροκροτήσεις καὶ ἐπευφημίαι κατέπνιξαν τὴν φωνὴν τοῦ παιδός.

Ἐν τούτοις ἐκ τῆς ἀπέναντι γωνίας ἠκούσθη ταυτοχρόνως διπλῆ φωνὴ ἀνδρογύνου τινὸς, ὅπερ ἐπανέλαβε τὴν παρατήρησιν τοῦ παιδίου.

« Ἰδοὺ ἕν μικρὸν παιδίον, τὸ ὁποῖον λέγει ὅτι ὁ Δοὺξ δὲν φορεῖ ποσῶς ἐνδυμασίαν!

— Δὲν εἶνε διόλου ἐνδεδυμένος! ἔκραξαν τότε μυρίαι φωναί. Καὶ ὁ μέγας Δοὺξ τόσον κατάκαρδα ἐπικράνθη, καθόσον ἐστοχάζετο ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι ἔβλεπον τὰ πράγματα ὅπως ἦσαν, καὶ εἶχον δίκαιον. Ἐν τούτοις, σκεφθεὶς ὀλίγον, συνέλαβε τὴν ἀπόφασιν, δι ὅ,τι καὶ ἂν ἤθελε συμβῇ, νὰ μὴ ῥίψῃ τὸ προσωπεῖον μέχρι τέλους τοῦ κωμικοῦ ἐκείνου δράματος.

Ἐπανέλαβε λοιπὸν μὲ πλειότερον ἀγέρωχον ὕφος τὴν πορείαν του, καὶ οἱ θαλαμηπόλοι ἐξηκολούθουν νὰ σηκώνουν μετὰ σεβασμοῦ τὴν οὐρὰν τοῦ μεγαλοπρεποῦς καὶ ἀερώδους μανδύου, ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς κραυγῆς: « Ἰδέτε τον! εἶνε θεόγυμνος! »

Ῥ.

ΠΕΡΙ ΑΘΙΓΓΑΝΩΝ.

(Πρωτότυπον).

Τίς ἄρα εἶνε ἡ μυστηριώδης φυλὴ τῶν ἀνθρωπίνων ἐκείνων ὄντων, ἅτινα, οὐδεμίαν ἔχοντα μόνιμον οἴκησιν, πρὸ αἰώνων περιφέρονται πανταχοῦ τῆς Εὐρώπης, ζῶντες εἰς τὰ δάση ἢ εἰς τὰ σπήλαια, ἀνεπίδεκτοι πολιτισμοῦ, ἄμοιροι πάσης θρησκείας καὶ πάσης ἠθικῆς ἀρχῆς, θηριώδεις ὡς αἱ τίγρεις καὶ δειλοὶ συνάμα ὡς λαγωοί; Ἡ ἀρχὴ τῆς μεγάλης ταύτης οἰκογενείας τῶν περιπλανωμένων Ἀθιγγάνων, ἡ ἀναφερομένη ὑπὸ τῆς παραδόσεως εἰς μίαν τῶν ἀπολεσθεισῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ, ματαίως ἀναζητεῖται ἐν μέσῳ τῶν νεφῶν, τῶν ἐπισκιαζόντων τὴν γραμμὴν τὴν διαιροῦσαν τὴν ἱστορίαν ἀπὸ τοῦ μύθου, ὡς ὁ ἀβέβαιος ῥιζῶν, ὁ μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ θαλάσσης, ὅστις ἀπατᾷ τὸν ἄπειρον θεατήν· καὶ ἡ διήγησις δὲ τῆς διασπορᾶς αὐτῆς ἀπωλέσθη ἐν τῷ σκότει.

Ἡ νομαδικὴ αὕτη φυλὴ κατὰ πρῶτον διὰ μιᾶς ἐφάνη ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΕ' αἰῶνος. Ἐν ἔτει δὲ 1416 ἐφάνησαν τὸ πρῶτον ἐν Μολδαυΐᾳ, 1417 ἐν Οὐγγαρίᾳ καὶ Βοημίᾳ, 1418 ἐν Ἑλβετίᾳ, 1422 ἐν Ἰταλίᾳ καὶ 1427 ἐν Παρισίοις. Ἐντεῦθεν δὲ, πορευθέντες εἰς Ἱσπανίαν ἐπὶ Ἑρρίκου Η', μετέβησαν καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Ἐρωτώμενοι δὲ οἱ Ἀθίγγανοι τίνες ἦσαν, ἔλεγον ὅτι ἐξ Αἰγύπτου ἤρχοντο, ὄντες οἱ ἀπόγονοι ἐκείνων, οἵτινες δὲν ὑπεδέξαντο τὸν Χριστὸν ἐν τῇ φυγῇ αὐτοῦ εἰς τὴν Αἴγυπτον, διὸ καὶ κατεδικάσθησαν εἰς αἰώνιον περιπλάνησιν. Πολὺν δὲ χρόνον ἐπιστεύθη ἐν Εὐρώπῃ ἡ ἰδέα ὅτι οἱ Ἀθίγγανοι ἦσαν Αἰγύπτιοι, ἤτοι καθ' ἡμᾶς Γύφτοι· ἀλλὰ νεώτεραι ἀκριβεῖς ἐθνογραφικαὶ παρατηρήσεις ἀπέδειξαν ὅτι ἡ φυλὴ αὕτη εἶνε φυλὴ Ἰνδικὴ, ἀναγκασθεῖσα νὰ μεταναστεύσῃ ἐξ Ἰνδιῶν ἕνεκα τῶν καταστροφῶν καὶ τῶν ἐρημώσεων τοῦ Τιμοὺρ ἢ Ταμερλάνου, ἐν ἔτει 1398.

Καταλιποῦσα ἄρα τὸ πάτριον ἔδαφος, μετέβη ἡ παράδοξος αὕτη φυλὴ κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν χώραν τῶν Τσιγκάρων, ὅθεν ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν. Ἐντεῦθεν δὲ, εἰς τρεῖς διαιρεθεῖσα μοίρας, εἰσέδυσεν εἰς τὴν Εὐρώπην διὰ τριῶν ὁδῶν, Ῥωσσίας, Αἰγύπτου καὶ Μικρᾶς Ἀσίας. Ὅτι ἄρα οἱ Ἀθίγγανοι εἶνε Ἰνδοὶ, τοῦτο γενικῶς ὁμολογεῖται σήμερον παρὰ πάντων· ἂν δὲ ἦνε Σούδραι ἢ Παρίαι ἢ ἄλλη τις Ἰνδικὴ φυλὴ, τοῦτο εἶνε ἄδηλον. Ὅτι δὲ Ἰνδοί εἰσι, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν ἐπιμαρτυρεῖ οὖσα διεφθαρμένη Ἰνδικὴ διάλεκτος, μῖγμά τι ἐκ Σανσκριτικῆς, Βεγγαλικῆς καὶ ἄλλων Ἰνδικῶν ἰδιωμάτων τῶν ἀρκτῴων τῆς Ἰνδίας χωρῶν. Τὴν Ἰνδικὴν δὲ αὐτῶν καταγωγὴν μαρτυρεῖ καὶ τὸ ὄνομα Σίνδ, δι οὗ ἀποκαλοῦσιν ἑαυτοὺς οἱ Ἀθίγγανοι. Εἶνε δὲ ἀληθὲς ὅτι καὶ Φηραούν ἢ Φαραὼν ἐπίσης ὀνομάζουσιν ἑαυτούς, ἀλλὰ τὸ ὄνομα τοῦτο ἴσως ἔλαβον ὅσοι διὰ τῆς Αἰγύπτου μετέβησαν εἰς Εὐρώπην.

Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι, ἕνεκα τῆς παραδόξου πολυωνυμίας αὐτῶν, οὐδὲν κυρίως ἐθνικὸν ὄνομα φέρουσι· διότι, ἐκτὸς τῶν δύο ἤδη μνημονευθέντων ὀνομάτων, αὐτοὶ μὲν ἀποκαλοῦσιν ἑαυτοὺς καὶ Ῥωμαϊ-τζὲλ (ἀνθρώπους γεννηθέντας ἐκ γυναικὸς) καὶ Κουνμουὰν-Χάλ· οἱ δὲ Ἰνδοὶ Νούτ-Βερία καὶ Καγγιὰρ, οἱ δὲ Πέρσαι Λουλὶ (ἴσως κατὰ παραφθορὰν ἐκ τοῦ Λοχανὶ, τουτέστιν Ἰνδοὶ), οἱ Ἄραβες Χαραμὴ, οἱ Ἕλληνες Ἀθιγγάνους, οἱ Τοῦρκοι Τσιγκιανὲ, οἱ Ἱσπανοὶ Γετάνους, οἱ Ἄγγλοι Gypsies (Αἰγυπτίους, Γύφτους), οἱ Ἰταλοὶ Τσιγκάρους, καὶ οὕτω καθεξῆς. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὑπολογίζεται ἐν ἁπάσῃ τῇ Εὐρώπῃ ἕως 600,000, ἐξ ὧν ἓν τρίτον σχεδὸν ἐμφωλεύει ἐν Οὐγγαρίᾳ καὶ τῇ λοιπῇ Ἀουστρίᾳ· ὁ δὲ βίος αὐτῶν καὶ τὰ ἔθιμα καὶ ἡ δίαιτα καὶ αἱ ἐνασχολήσεις εἰσὶ σχεδὸν πανταχοῦ τὰ αὐτά. Ὁ κυριώτατος τῆς ἐθνικᾶς ταύτης χαρακτὴρ εἶνε ἔρως πρὸς τὴν ἀνεξαρτησίαν, μᾶλλον δὲ ἀκολασίαν, καὶ τάσις ἀκάθεκτος πρὸς τὸν δόλον, τὴν ἀργίαν καὶ τὴν κλοπήν. Ἕνεκα δὲ τῆς φυσικῆς αὐτῶν δειλίας θεωροῦνται πανταχοῦ ὡς ἄχρηστοι στρατιῶται, καὶ ἕνεκα τῆς ἐμφύτου αὐτῶν ὠμότητος καὶ ἀπανθρωπίας, ὡς ἱκανώτατοι καὶ ἐπιτηδειότατοι δήμιοι καὶ σφαγεῖς.

Ἄπορον δὲ πῶς συμβιβάζονται αἱ ἀπάνθρωποι αὗται διαθέσεις μετὰ τῆς ἐμφύτου αὐτῶν τάσεως πρὸς τὴν μουσικὴν, ἣν πανταχοῦ μετ' ἄκρας ἀσκοῦσιν ἐπιτηδειότητος. Αἱ γυναῖκες αὐτῶν, νέαι μὲν ᾄδουσι καὶ χορεύουσι καὶ ἄλλα τῇ Ἀφροδίτῃ ἱερὰ ἀσκοῦσιν ἐπιτηδεύματα, γρᾶες δὲ μετέρχονται τὴν μαντικὴν καὶ μάλιστα τὴν χειρομαντίαν. Οἱ γάμοι αὐτῶν εἶνε ἁπλούστατοι καὶ χαλαρώτατοι· ὁ γαμβρὸς διὰ τῆς μιᾶς μὲν χειρὸς κρατεῖ τὴν νύμφην, ἔστω καὶ ἀδελφὴν αὐτοῦ, διὰ δὲ τῆς ἄλλης ἀγγεῖόν τι πήλινον, ὅπερ ῥίπτει ἄνω εἰς τὸν ἀέρα· τὸ ἀγγεῖον τοῦτο κατερχόμενον φυσικῷ τῷ λόγῳ συντρίβεται, καὶ εἰς ὅσα τεμάχια συντριβῇ ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη διαρκεῖ καὶ ὁ γάμος νομίμως. Ὁ γάμος ἄρα τῶν Ἀθιγγάνων δὲν εἶνε ἡ ἡμετέρα πομπώδης ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς συνάφεια καὶ συμπλήρωσις τοῦ βίου, παντὸς θείου τε καὶ ἀνθρωπίνου δικαίου συγκοινωνία, ἀλλ' εἶνε σχέσις τις προσωρινὴ ἀπ' ἀρχῆς, ἧς καὶ ἡ διάρκεια τυχαίως προσδιορίζεται.

Θρησκείαν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι κυρίως οὐδεμίαν ἔχουσιν οὐδὲ θέλουσι, παραδέχονται δὲ ἐξωτερικῶς τὴν θρησκείαν τοῦ τόπου ἐν ᾧ διαιτῶνται, Χριστιανοὶ λεγόμενοι ἐν τοῖς Χριστιανοῖς καὶ Μωαμεθανοὶ μεταξὺ τῶν Τούρκων, κυρίως δὲ καὶ Χριστιανῶν καὶ Τούρκων ἐμπαῖκται· διὸ καὶ τὰ βρέφη αὐτῶν ὅταν δύνωνται πεντάκις καὶ δεκάκις βαπτίζουσιν ἵνα λαμβάνωσι πλειότερα χρήματα. Ἡ γλῶσσα αὐτῶν δὲν ἐμπεριέχει λέξιν ἐκφρά-

ζουσαν Θεὸν καὶ ψυχὴν, ὡς ἡ Βλαχικὴ στερεῖται λέξεως σημαινούσης παρθένον. Τοιαύτη δὲ καὶ ἡ λοιπὴ ἀμάθεια αὐτῶν, ὥστε μόνον μέχρι τοῦ ἑπτὰ ἀριθμοῦ μετροῦσιν ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν γλώσσῃ, τὰ δὲ ἐπέκεινα ἐξ ἄλλων γλωσσῶν δανείζονται. Πλάνητες δὲ ὄντες, φέρουσι πάντοτε μεθ' ἑαυτῶν ἕνα ἵππον ἢ ὄνον, ἐφ' οὗ ἐπιθέτουσι τὰ εὐτελῆ αὐτῶν ἔπιπλα καὶ τῆς τέχνης των τὰ ἐργαλεῖα, ἥτις ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἶνε ἡ σιδηρουργία, ἡ γανωτικὴ καὶ ἡ κοσκινοποιΐα· ἐν τῷ μεταξὺ δὲ καὶ ἄλλας μετέρχονται τέχνας, ὡς φέρ' εἰπεῖν τὴν κτηνεμπορίαν καὶ τὴν κτηνιατρικήν. Κατὰ τοῦτο δὲ μάλιστα καὶ διακρίνονται, μεγαλύνοντες τὴν τέχνην αὐτῶν παρὰ τοῖς χωρικοῖς διὰ τοῦ ἐμφύτου αὐτῶν δόλου καὶ τῆς ἀπάτης. Τὴν νύκτα δηλονότι ὅπου ἂν κατασκηνῶσι παρεισδύουσι λάθρα εἰς τὰ ἱπποστάσια ἢ τοὺς ἀγελεῶνας, ἐμπηγνύουσι βελόνας εἰς τοὺς πόδας τῶν ἵππων, καὶ τρίβουσι μετ' ἀλείμματος τὴν μύτην τῶν βοῶν. Τὰ ζῶα μετ' ὀλίγον ἀσθενοῦσιν, οὗτοι δὲ τότε προσέρχονται ἔργῳ ἐπιστήμονες ἰατροὶ, λαμπρὰν τῆς ἀσθενείας ποιοῦντες διάγνωσιν καὶ ἀσφαλῶς αὐτὴν θεραπεύοντες διὰ τῆς ἐξαγωγῆς τῆς βελόνης καὶ τῆς ἐπιτρίψεως τῆς μύτης τῶν βοῶν διά τινος χόρτου ἢ ἄλλου τινὸς οἱουδήποτε φαρμάκου, ἀφαιροῦντος τὸ στέαρ καὶ δακνοῦντος κατὰ συνέπειαν τὴν ἄδηλον διαπνοήν.

Εἰς τὰ κύρια ἐπιτηδεύματα τῶν Ἀθιγγάνων δυνάμεθα νὰ κατατάξωμεν καὶ τὴν κλοπήν, ἀλλὰ κλοπὴν τὴν ἀκίνδυνον. Οὕτω, φέρ' εἰπεῖν, οὐδέποτε οἱ Ἀθίγγανοι κλέπτουσι τὴν νύκτα διὰ ῥήξεως τῆς οἰκίας, ὄντες φύσει δειλοὶ ἢ μᾶλλον θρασύδειλοι καὶ φοβούμενοι τὰς συνεπείας· ἐν Ἱσπανίᾳ ὅμως εἰσῆλθόν ποτε κατὰ ὁδὰς τὴν ἡμέραν εἰς πόλιν τινὰ, ἐν ᾗ κατεμάστιζε τοὺς κατοίκους σφοδροτάτη πανώλης, καὶ διήρπασαν αὐτὴν ἄοπλον οὖσαν καὶ ἀπροφύλακτον. Σύμφωνος πρὸς τὰς ἕξεις ταύτας εἶνε καὶ ἡ βδελυρὰ αὐτῶν δίαιτα, γευομένων πᾶν ὅ,τι ἐν γένει δύνανται οἱ ὀδόντες νὰ καταλύσωσι καὶ ὁ στόμαχος νὰ χωνεύσῃ· κύνες ἄρα, γαλαῖ καὶ ποντικοὶ πάσης ἡλικίας θεωροῦνται ὑπ' αὐτῶν ὡς ἡδύσματα· στέργουσι δὲ καὶ πᾶν ἐν γένει κρέας ζώου θνησιμαῖον, διὸ καὶ πᾶσα ἐπιδημία τῶν ζώων εἶνε δι' αὐτοὺς εὐχάριστόν τι γεγονός.

Δι' ἀντικοινωνικαὶ ἰδιότητες αὗται τῶν Ἀθιγγάνων, ἀντιστάντων εἰς πάσας τὰς κατὰ καιροὺς ἀποπείρας τῆς ἐκπολιτίσεως αὐτῶν, οἷαι π. χ. ὑπῆρξαν τῆς Μαρίας Θηρεσίας, Ἰωσὴφ τοῦ Β', Καρόλου τοῦ Γ', καὶ Καρόλου τοῦ Δ' τῆς Ἱσπανίας καὶ ἄλλων ἀλλαχοῦ, ἐνωρὶς ἠνάγκασαν τὰς κυβερνήσεις νὰ ἐκδώσωσι διατάξεις περὶ ἐξορίας αὐτῶν· ἀλλ' εἰς μάτην, διότι πάντοτε, φεύγοντες ἐκ τῆς χώρας ἐξ ἧς ἐδιώκοντο, εἰσήρχοντο εἰς ἄλλην τινὰ ἀνεχομένην αὐτοὺς, καὶ πάλιν μετὰ παρέλευσιν χρόνων ἐπανήρχοντο λάθρα εἰς τὴν προτέραν.

Ὥστε ἐν γένει δικαιούμεθα, χωρὶς νὰ ἁμαρτήσωμεν, θεωρῆσαι τὴν παράδοξον καὶ ἐπίμονον εἰς τὰ παρατράγῳδα ἔθιμά της ἐθνιὰν ταύτην τῶν Ἀθιγγάνων ὡς τὰ σκύβαλα ἢ τὰ περιττώματα τῆς ἀνθρωπότητος.

Κ. Π.

Η ΝΑΧΩΜΗ.

Ὦ Ὄφμαν, εἰς μίαν ἐκ τῶν οὐρανίων ἐκείνων στιγμῶν, τῶν ἧττον σπανίων παρ' ὅσον τὰς φαντάζεταί τις, εἶπεν· « Ἀντιλαμβάνεσθαι τῆς φύσεως ἐν τῇ λαμπροτέρᾳ αὐτῆς παραστάσει, ἣν διεγείρει εἰς ὅλα τὰ ἔμψυχα ὄντα ἡ προαίσθησις τοῦ ἀπείρου, — ἰδοὺ ὁ ἱερὸς σκοπὸς τῆς τέχνης! »

Εἶδόν ποτε μίαν γυναῖκα· ἐκαλεῖτο Ναχώμη, ἦτο ὡραία καὶ τὴν ἠγάπησα.

Καί ποτε τῇ εἶπον· « Ναχώμη, λατρεύω τὸ βάθος τοῦ βλέμματός σου, τὴν λάμψιν τοῦ μειδιάματός σου καὶ τὴν ἴριδα τῆς εὐδαιμονίας, ἣν διαγράφουσι τὰ χείλη σου! »

Ἡ Ναχώμη μὲ ἀπεκρίθη:

« Ἄφρον! Ἡ φαντασία εἶνέ ποτε πρέπον νὰ διώκῃ τὸν ὑλισμὸν, καὶ ἡ ψυχὴ πρέπει ποτὲ νὰ σκέπτηται διὰ τὸ πεπερασμένον καὶ τὸ πρὸς θάνατον προωρισμένον σῶμα;

« Τὸ βάθος τοῦ βλέμματός μου εἶνε ὁ ἀνατέλλων ἥλιος. . . . Εἰπέ μοι, τὸν ἥλιον ἀγαπᾷς ἢ τὸ φῶς του; Τὸν ἥλιον, ὅστις εἶνε τὸ σχῆμα, ἢ τὸ φῶς, ὅπερ ἐστὶ τὸ πνεῦμα;

« Ἡ λάμψις τοῦ μειδιάματός μου εἶνε ἡ διαβάτις αὔρα. . . . Εἰπέ μοι, τὴν δρόσον τῆς αὔρας ἀγαπᾷς, ἢ τὸ ἄρωμά της; τὴν δρόσον, ἥτις εἶνε τὸ αἴσθημα, ἢ τὸ ἄρωμά της, ὅπερ ἐστὶν ἡ μέθη;

« Ἡ ἶρις τῶν χειλέων μου εἶνε ἡ ἐλπὶς τοῦ μέλλοντος... Εἰπέ μοι, τὸ μέλλον ἀγαπᾷς ἢ τὰς ὑποσχέσεις του; τὸ μέλλον, ὅπερ ἐστὶν ἡ ἀμφιβολία, ἢ τὴν ὑπόσχεσίν του, ἥτις ἐστὶν ἡ ἐλπίς;

« Ποιητά! ἀγάπησον τὴν πνοήν μου, ἥτις ἐμπνέει· ζήτησον τὴν φλόγα μου, ἥτις θερμαίνει· ἐπικαλέσθητι τὰς ἀκτῖνάς μου, αἵτινες φωτίζουσι· πλὴν διατί νὰ ζητῇς ἐν ἐμοὶ τὸ ἐπιπόλαιον καὶ κατ' ἐπιφάνειαν περικάλυμμα;

« Ἡ ψυχὴ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν εἶνε πλάσμα· σεβάσθητι τὸ πλάσμα, πλὴν μὴ λάτρευε εἰμὴ τὴν θείαν αὐτοῦ οὐσίαν, ἥτις ἐστὶ τὸ πνεῦμα, ἡ παντοδυναμία, ἡ ἀθανασία.

« Εἰς τὰς ὀνειροπολήσεις σου θαύμασον τὸ λευκὸν φάσμα, τὸ ὁποῖον νέφος τι φέρει μέχρι σοῦ. πλὴν, χωρὶς πολὺν καιρὸν νὰ ἐνδιατρίψῃς εἰς τὸν περικλείοντα αὐτὸ φωτεινὸν κύκλον, εἰσχώρησον εἰς τὰ βάθη τῆς ἰδανικότητός του.

« Ἐκεῖ μόνον ὑπάρχει ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς σου· ἐκεῖ μόνον εἶνε ἡ ὁδὸς τῆς δόξης σου. »

. . . . . .

Ἠγάπων τὴν Ναχώμην, τὴν καλλιπάρειον καὶ εὐόφθαλμον νεάνιδα, καὶ τῇ εἶπον:

« Ναχώμη, ἔσο ἡ ψυχὴ τῆς ψυχῆς μου! »

Αὐτὴ δὲ μοὶ ἀπεκρίθη:

« Ἄφρον! διὰ νὰ μὲ ἀπολαύσῃς, ὁποῖα ἐμπόδια ὑπερεπήδησας; . . . Ἤξευρε ὅτι τὸ ἐμπόδιον εἶνε ἡ δοκιμὴ, δι' ἧς κερδίζεται ὁ θρίαμβος.

« Ἔχυσες δάκρυα ἅγια, ἅτινά εἰσιν ἡ μεταξὺ ἀνθρώπου καὶ ποιητοῦ ῥιπτομένη γέφυρα, ἡ μετάγουσα ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανόν;

« Ἡ καρδία σου ἠσθάνθη τὸ δῆγμα τῆς ἀμφιβολίας, τὸν ὄφιν ἐκεῖνον, ὅστις διαχέει τὴν ζέσιν τῆς διανοίας μετὰ τοῦ πυρὸς τοῦ δηλητηρίου;

« Ὑπέστης τὰς προσβολὰς τῆς φυσικῆς βασάνου, ἥτις ἐκκαθαίρει τὸ σῶμα, καὶ τῆς ἠθικῆς βασάνου, ἥτις πνευματοποιεῖ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα καὶ τὴν διάνοιαν;

« Ἔπαυσες τοῦ νὰ ᾖσαι ἄνθρωπος, διὰ νὰ ἀρχίσῃς νὰ γίνεσαι ἄγγελος; διότι ὁ ἄγγελος εἶνε ἡ σκιὰ τῆς θεότητος, καὶ διὰ νὰ φθάσῃς μέχρις ἐμοῦ πρέπει νὰ ὑψωθῇς μέχρι τοῦ Θεοῦ. »

Πλήρης ταπεινώσεως ἐψιθύρισα:

« Ναχώμη, ἔχασα πολλοὺς θησαυροὺς, οἵτινες μοὶ ἦσαν πολύτιμοι, καὶ ἔκλαυσα. . . . Ἰδοὺ ἡ θλῖψις.

« Ἠρώτησα τὴν ἐν ἐμοὶ βασιλεύουσαν δύναμιν, καὶ μὲ ἀπεκρίθη ὅτι, ἡ μὲν ὁδὸς εἶνε μακρὰ ἐγὼ δὲ εἶμαι ἀδύνατος. . . Ἰδοὺ ἡ ἀμφιβολία.

« Σὲ προησθάνθην καὶ σὲ ἠγάπησα καὶ πρὶν ἀκόμη σὲ γνωρίσω. . . Ἰδοὺ ἡ ἀπεριόριστος ἔμπνευσις.

« Ναχώμη, σὺ εἶσαι ἡ ψυχὴ, τὸ ἄπειρον. Ἄλλοτε τὰ ὄνειρά μου ἐσταμάτων εἰς τὰ ὅρια τοῦ κόσμου τούτου, σήμερον χάρις εἰς σὲ αὐξάνουσιν, ὑψοῦνται, πετῶσι πρὸς τὸ ἄπειρον! »

Ὡραῖον μειδίαμα ἔψαυσεν ἐπιπολαίως τὰ χείλη τῆς Ναχώμης, ἥτις ὕψωσε τὴν κρινόλευκον χεῖρά της καὶ μὲ ἁρμονικωτάτην φωνὴν ἔψαλλεν:

« Ἐλπὶς καὶ πίστις! ἐλπίζε καὶ πίστευε· διότι εἰς τὴν τέχνην, ὡς εἰς τὸν ἔρωτα, τὸ διορᾷν τὸ ἄπειρον καὶ ἀντιλαμβάνεσθαι αὐτοῦ εἶνε τὸ σπεύδειν πρὸς τὴν τελειότητα! »

Ἀλλοίμονον! ἡ Ναχώμη, ἡ ἀκτινοβόλος ἀπάτη νυκτός τινος, εἶνε κάτι τι ἀσθενέστερον πρᾶγμα παρὰ ἡ ὑπεράνω τῶν βάλτων περιτρέμουσα πυγολαμπὶς, ἢ τὸ διαθέον ἄστρον εἰς τὸ κυανοῦν τοῦ στερεώματος· εἶνε πρᾶγμα κάπως μικρότερον τῆς στιλβούσης εἰς τὰ σκότη χρυσαλλίδος, ἢ τοῦ περιλαμπομένου ταῖς νυξὶν ἐντόμου. Εἶνε τὸ φύλλον, ὅπερ κυλίει ὁ ἄνεμος, τὸ νέφος, ὅπερ φέρει ἡ τρικυμία, τὸ ἄρωμα τῶν ἀνθέων, ἡ ἐπιπνέουσα ποντιὰς αὔρα . . . . ἡ ἔκστασις τέλος ἑνὸς ὀ π ι ο φ ά γ ο υ!

Ῥ.

ΣΥΜΜΙΚΤΑ.

ΠΕΝΘΟΣ. — Ἐν Εὐρώπῃ πενθοῦσι φοροῦντες μαῦρα, διότι τὸ μέλαν εἶνε τὸ χρῶμα τοῦ σκότους, μὲ τὸ ὁποῖον παρομοιάζουσι τὸν θάνατον καὶ τὴν στέρησιν τῆς ζωῆς, ἤτοι τοῦ φωτός. Εἰς τὴν Κίναν μεταχειρίζονται τὸ λευκὸν χρῶμα, διότι δοξάζουσιν ὅτι ὁ ἀποθανὼν εὑρίσκεται εἰς τὸν οὐρανὸν, τὸν τόπον τῆς ἁγνότητος. Εἰς τὴν Αἴγυπτον θεωρεῖται πένθιμον τὸ κίτρινον χρῶμα, ἐπειδὴ τὰ φθίνοντα ἄνθη καὶ φύλλα λαμβάνουσι τὸ χρῶμα τοῦτο. Εἰς τὴν Αἰθιοπίαν εἶνε ἐν χρήσει τὸ φαιὸν χρῶμα, ὡς εἰκονίζον τὴν γῆν, ἐξ ἧς ἐγεννήθημεν καὶ εἰς ἣν ἐπιστρέφομεν. Εἴς τινα μέρη τῆς Τουρκίας τὸ χρῶμα τοῦ πένθους εἶνε τὸ κυανοῦν, ἐπειδὴ τοιοῦτον εἶνε τὸ χρῶμα τοῦ οὐρανοῦ, πρὸς ὃν ἀπέρχονται οἱ τεθνεῶτες· ἐξ ἐναντίας δὲ εἰς ἄλλα μέρη εἶνε τὸ ἐρυθροῦν καὶ τὸ ἰάνθινον, ἐπειδὴ ἀμφότερα εἰσὶ σύγκρασις τοῦ μέλανος καὶ τοῦ κυανοῦ, καὶ τὸ μὲν πρῶτον σημαίνει τὸν πόνον, τὸ δὲ δεύτερον τὴν ἐλπίδα.

Τοιουτοτρόπως βλέπει τις ὅλα τὰ χρώματα κατὰ σειρὰν θεωρούμενα ὡς πένθιμα.

ΕΙΔΩΛΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΑΓΓΛΩΝ. — Ἡ Ἀγγλία εἶνε ὁ κατ' ἐξοχὴν τόπος τῶν ἀντιθέσεων. Ἐξ ἑνὸς μὲν στέλλει ἀποστόλους ὅπως φέρωσι τοὺς εἰδωλολάτρας εἰς τὸν χριστιανισμὸν καὶ μυρίας καταβάλλει προσπαθείας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐξ ἄλλου δὲ δὲν διστάζει νὰ προμηθεύῃ εἴδωλα εἰς τοὺς λάτρας αὐτῶν. Πραγματικῶς εἰς τὸ Βίρμ-σγκαμ τῆς Ἰνδικῆς ὑπάρχει Ἀγγλικὸν ἐργοστάσιον εἰδώλων, τοῦ ὁποίου ἰδοὺ τὸ τιμολόγιον:

« Ἰ α μ ὲ ν (θεὸς τοῦ θανάτου), ἐκ καλοῦ χαλκοῦ, κατεσκευασμένος μὲ πολλὴν φιλοκαλίαν.

« Ν ι ρ ο ν δ ῆ (βασιλεὺς τῶν δαιμόνων), κατὰ διάφορα πρότυπα. Ὁ γίγας, ἐφ' οὗ ἱππεύει, ἔγινε κατὰ τολμηρότατον σχέδιον, καὶ ἡ σπάθη του εἶνε νέου εἴδους.

« Βαρονὶν (θεὸς τοῦ ἡλίου), ζωηρότατος. Ὁ κροκόδειλός του εἶνε χάλκινος καὶ ἡ μάστιξ του ἀργυρᾶ.

« Κουμπερὲν (θεὸς τοῦ πλούτου), θαυμασίως κατειργασμένος καὶ καθ' ὅλας τὰς ἀναλογίας τῆς τέχνης.

« Εὑρίσκονται δὲ καὶ ἡμίθεοι καὶ παντὸς εἴδους κατωτέρας τάξεως δαίμονες, πλὴν εἰς οὐδὲν παραχωρεῖται οὐδὲ τὸ παραμικρότερον ἀγάλμα ἐπὶ καλῇ πίστει. Εἰς τοὺς ἀγοράζοντας τοῖς μετρητοῖς γίνεται ἔκπτωσις. »

ΤΟ ΤΡΙΣΥΠΟΣΤΑΤΟΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΗΤΟΣ. — Ἀμυδρὰν ἰδέαν περὶ τοῦ τρισυποστάτου τῆς θεότητος, ὅπερ ἀπεκαλύφθη τῇ ἡμετέρᾳ θεοσδότῳ θρησκείᾳ, παρατηροῦμεν σχεδὸν εἰς τὰ πλειότερα τῶν ξένων ἐθνῶν, τῶν λατρευόντων τὴν κτίσιν παρὰ τὸν κτίσαντα. Γνωστὸν ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι ἐδόξαζον τριπλῆν θεότητα, ἥτις συνέκειτο ἀπὸ τὸν Ὄσιριν, τὸν παγκόσμιον πατέρα καὶ τὴν ἐνεργὸν ἀρχὴν πάντων τῶν πραγμάτων, τὴν Ἶσιν, παγκόσμιον μητέρα καὶ γεννέτειραν τῶν ὄντων, καὶ τὸν Ὧρον, υἱὸν αὐτῶν, ὅστις ἦν ἡ φανέρωσις τῆς συνηνωμένης αὐτῶν ἐνεργείας ἢ ἐπιῤῥοῆς ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων. — Οἱ Ἰνδοὶ ἐπίσης εἶχον τριπλῆν θεότητα, συγκειμένην ἐκ τοῦ Βραχμᾶ, τοῦ Βισνοῦ καὶ τοῦ Σηβᾶ. — Τρεῖς ἀρχὰς θεότητος ἐπρέσβευεν ἡ Χαλδαϊκὴ θεολογία. — Ὁ Τριπλάσιος Μίθρας ἦτο τὸ ἀντικείμενον τῆς Περσικῆς λατρείας. — Ἐπίσης οἱ Σῖναι δοξάζουσι τὸν ὑπέρτατον αὐτῶν θεὸν μὲ δύο ἄλλους συνεργάτας ἢ κυβερνήτας τῆς αὐτῆς φύσεως. — Εἰς ταῦτα προστεθήτωσαν ὁ Τάγγα-Τάγγας, ἢ ὁ ἐν τρισὶ προσώποις εἷς θεὸς τῶν ἀγρίων τῆς νοτίου Ἀμερικῆς. — Ὁ τριφυὴς θεὸς τῶν Ἰαπόνων. — Ἡ τριπλὴ Ἑκάτη τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, καὶ τελευταῖον τὸ εἰς τὰς ἐρήμους τῆς Σιβηρίας εὑρεθὲν παναρχαῖον νομισματόσημον μὲ ἐπιγραφὴν τῷ τριπλῷ θεῷ.

Η ΗΛΙΚΙΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ. — Κατὰ τὴν ἡλικίαν τῶν εἰκοσιπέντε ἐτῶν, ὁ Ἀμερικανὸς μετῆλθεν ἤδη δέκα ἐπαγγέλματα, ἐσχημάτισε τέσσαρας περιουσίας, ἔκαμε μίαν χρεωκοπίαν, δύο ἐκστρατείας, διεξήγαγε μίαν δίκην, ἐκήρυξε μίαν θρησκείαν, ἐφόνευσε διὰ ῥεβόλβερ ἓξ ἀνθρώπους, ἠλευθέρωσε μίαν μαύρην καὶ κατέκτησε μίαν νῆσον.

Ὁ Ἄγγλος ὑπέστη δύο διδακτορικὰς ἐξετάσεις, ἠκολούθησε μίαν πρεσβείαν, ἐθεμελίωσεν ἓν ἐμπορικὸν κατάστημα, προσηλύτισε μίαν καθολικήν, περιῆλθεν ἂν ὄχι ὁλόκληρον τὸν ἥμισυ τοῦ λάχιστον κόσμον καὶ ἀνέγνωσεν ὅλα τὰ συγγράμματα τοῦ Βάλτερ-Σκώτ.

Ὁ Γάλλος ἐστιχούργησεν ἓν δρᾶμα, ἔγραψεν ἄρθρα εἰς δύο ἐφημερίδας, ἐπληγώθη τρὶς εἰς μονομαχίαν, ἀπεπειράθη δύο αὐτοχειρίας, ἔβαλεν εἰς ἀνησυχίαν δεκατέσσαρα ἀνδρόγυνα καὶ ἤλλαξε δεκαεννέα φορὰς πολιτικὸν φρόνημα.

Ὁ Γερμανὸς ἐτραυμάτισε κατὰ πρόσωπον δεκατέσσαρας ἐκ τῶν οἰκειοτέρων φίλων του, κατέπιεν ἑξήκοντα πίθους ζύθου καὶ τὴν φιλοσοφίαν τοῦ Ἐγέλου, ἐτραγῴδησεν ἕνδεκα χιλιάδας τραγῳδία, ἐνοχοποίησε μίαν ὑπηρέτριαν, ἐκάπνισεν ἓν ἑκατομμύριον πίπας καὶ ἔλαβε μέρος εἰς δύο ἐπαναστάσεις.

Μόνος ὁ Ῥωμαῖος Πρίγκηψ, ὁ ζῶν ὑπὸ τὴν ἱερατικὴν ἐπήρειαν τοῦ Ἰησουϊτισμοῦ, τίποτε δὲν ἔκαμε, τίποτε δὲν εἶδε, τίποτε δὲν ἠγάπησε, τίποτε δὲν ἔμαθε, τίποτε δὲν ὑπέφερεν!

ΑΡΜΕΝΙΚΑ ΦΥΛΛΑ. — Μετ' ἄκρας εὐχαριστήσεως βλέπομεν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν Ἀρμενίους προοδεύοντας ὁσημέραι καὶ βελτιουμένους. Τρεῖς ἐκδίδονται ἐν τῇ μεγαλουπόλει ἡμῶν Ἀρμενικαὶ ἐφημερίδες, δύο εἰς Τουρκικὴν φωνὴν γραφόμεναι (ὡς ἡ ἡμετέρα Ἀνατολὴ διὰ τοὺς ἑτεροφώνους ἀδελφοὺς ἡμῶν Ἀνατολίτας.) αἱ Μετζμουδὶ Χαβαδδὶς (Συλλογὴ εἰδήσεων) καὶ Μουναδίγι Ἐρτζιγιὰς (Σάλπιγξ τοῦ Ἀργαίου ὄρους,) καὶ μία καθαρῶς Ἀρμενιστί, ἡ Μασὶς (Μόψου ἑστία), ἀντιστοιχοῦσα ταῖς ἡμετέραις Ὁμονοίᾳ, Ἀνατολικῷ Ἀστέρι καὶ Βυζαντίδι. Ἐνῷ δὲ μόλις ἡμεῖς δύο ἠξιώθημεν Περιοδικὰ Συγγράμματα ἐνταῦθα, τὴν Ἐδὲμ καὶ τὴν Ἑπτάλοφον, οὗτοι ἀπὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου διατηροῦσι τὰ ἑξῆς πέντε, καθαρῶς τυπούμενα καὶ παντοίαν περιέχοντα ὕλην: α'. Σὲρ (Ἔρως), ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος. β'. Μεγοὺ (μέλισσα), τρὶς τοῦ μηνός. γ'. Τιρτζνὶκ (μικρὸν πτηνὸν), δὶς τοῦ μηνός. δ'. Βὰρτ (ῥόδον), δὶς τοῦ μηνός. ε'. Ζεπούρ (Ζέφυρος), ἐπίσης δὶς τοῦ μηνός. Κατ' αὐτὰς δὲ μία τῶν ἐκ Πικριδίου νεανίδων ἤρξατο τῆς ἐκδόσεως ἀξιολόγου Περιοδικοῦ Συγγράμματος Γκιτὰρ (λύρα) ἐπιγραφομένου καὶ ἐκδιδομένου πρὸς τὸ παρὸν ἅπαξ τοῦ μηνός. Συγχαίρομεν ἀπὸ καρδίας τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν Ἀρμενίους, ὧν ὁ ἐθνισμός, ἡ φιλογένεια καὶ ἡ ὁμόνοια καταντᾷ πολλάκις ἀξιοζήλευτος. Πρόσφατον δὲ τούτων παράδειγμα ἔστω τὸ ἐν Πέρᾳ ἀνεγερθησόμενον μέγα ἐθνικὸν αὐτῶν θέατρον, πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ ὁποίου πάντες ἀνεξαιρέτως προσφέρουσι τὸν ὀβολόν των.

ΜΥΘΟΣ Γ'.

ΤΙΜΗ, ΦΩΤΙΑ ΚΑΙ ΝΕΡΟ.

Συμφώνησαν ἕναν καιρὸ
Τιμή, Φωτιὰ καὶ τὸ Νερὸ
μαζὴ νὰ συντροφεύσουν
καὶ τύχη νὰ γυρεύσουν.

Σ' τὸν δρόμον ὅπου περπατοῦν
ἕνας τὸν ἄλλον ἐρωτοῦν,
ἂν λάχῃ καὶ χαθῶμεν
πῶς νὰ ἐνταμωθῶμεν;

« Μ' ἐγάσατε; λέγ' ἡ φωτιὰ,
« βίψετε γύρω μιὰ 'ματιὰ,
« κὶ ὅπου καπνὸν ἰδῆτε
« ἐκεῖ θὰ μὲ εὑρῆτε. »

— « Κὶ ἐγὼ, ἀπεκρίθη τὸ Νερὸ,
« ἔχω τὸν τόπον φανερὸ·
« ὅπου χλωρὸ λιβάδι
« 'δικό μου εἶν' σημάδι. »

Γυρίζουν λὲν καὶ τῆς Τιμῆς,
« Σοῦ φανερώσαμεν ἡμεῖς
« τὸν ἴδιόν μας τόπον,
« 'πέ μας καὶ σὺ τὸν τρόπον. »

— « Φίλοι, τοῖς λέγει ἡ Τιμὴ,
« σᾶς συμβουλεύω πῶς νὰ μὴ
« τύχῃ καὶ γελασθῆτε
« καὶ μ' ἀποχωρισθῆτε·

« διότ' ἂν γλιστρήσω μιὰ φορὰ
« καὶ δὲν μὲ πιάστε σταθερὰ,
« εἰς μάτην θὰ ζητῆτε
« πάλιν νὰ μὲ εὑρῆτε. »

—

« Ἡ Τιμὴ τιμὴν δὲν ἔχει,
« καὶ χαρὰ 'ς τὸν ποῦ τὴν ἔχει! »

ΠΟΙΚΙΛΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ.

Ὅτε ὁ Αὐτοκράτωρ Ῥωμανὸς Διογένης ἠχμαλωτίσθη εἰς τὴν μάχην τῆς Μηδείας ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου Ἄλπ-Ἀρσλὰν, περιεποιήθη ὑπ' αὐτοῦ βασιλικῶς τῳόντι. Ἡμέραν δέ τινα, ἐνῷ ἐκάθητο παρὰ τὴν τράπεζαν τοῦ Σουλτάνου, ἠρωτήθη παρ' αὐτοῦ πῶς ἤθελε μεταχειρισθῇ αὐτὸς ἐκεῖνον ἂν ἐπίπτεν εἰς τὴν ἐξουσίαν του. — « Ἤθελον σὲ ἐκδάρει εἰς λωρίδας! ἀπεκρίθη θηριωδῶς ὁ Ῥωμανός. — Ἐγὼ ὅμως θὰ σὲ μετεχειριζόμην πάντοτε, ἀντεῖπεν ὁ εὐγενὴς Σουλτάνος, σύμφωνα πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς θρησκείας σου, ἥτις σοὶ παραγγέλλει τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην καὶ τὴν συγχώρησιν τῶν ἐχθρῶν σου! »

Τυπογράφος τις, προσκληθεὶς νὰ ἐκφωνήσῃ λόγον εἴς τι συμπόσιον κατὰ τὴν ὥραν τῶν προπόσεων, εἶπε· « Κύριοι, σᾶς εὐχαριστῶ μεγάλως διὰ τὴν τιμὴν, τὴν ὁποίαν μὲ κάμνετε· πλὴν λόγον νὰ ἐκφωνήσω δὲν εἶμαι ἱκανὸς, δύναμαι ὅμως νὰ σᾶς τυπώσω ὅσους θέλετε. »

Ψευδευλαβής τις ἄρχων, ἐκ τῶν καταγινομένων μᾶλλον εἰς τὸ μετρεῖν εἰκοσάκις τῆς ἡμέρας τὰ νομίσματά του παρὰ εἰς τὸ δοξολογεῖν ἅπαξ τὸν Θεὸν, φοβούμενος μήπως κάμῃ ἀδιάκριτόν τινα αἴτησιν πρὸς τὸν Ὕψιστον, ἠρκεῖτο εἰς τὸ νὰ ἐπαναλαμβάνῃ ἑκάστην πρωΐαν καὶ ἑσπέραν ἀντὶ πάσης ἄλλης προσευχῆς τὰ εἰκοσιτέσσαρα γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου· εἶτα, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν οὐρανὸν, « Ἰδού τα ὅλα, ἔκραζεν, ὦ Θεέ μου! σὺ πλέον τακτοποίησον αὐτὰ ὅπως θέλῃς καὶ ὅπως συμφέρει. »

Μεγιστάν τις τῆς Ἱσπανίας εἶχεν υἱὸν εὐηθέστατον, τὸν ὁποῖον συχνότατα ὠνείδιζε διὰ τὰς ἐλλείψεις καὶ μωρίας του. Ἡμέραν τινὰ τὸν ἐπέπληττε διότι δὲν ἔμβαινεν εἰς συνομιλίας μὲ τοὺς εὐγενεῖς, οἵτινες ἤρχοντο νὰ τὸν ἐπισκεφθῶσιν, ὡς ἀπῄτει ἡ ἐθιμοταξία καὶ ὁ ἐξευγενισμός. — « Καὶ τί θέλετε νὰ τοὺς λέγω; ἠρώτησεν ὁ νέος. — Ἐρώτα αὐτοὺς φιλοφρονητικῷ τῷ τρόπῳ περὶ τῆς ὑγείας των, περὶ τῶν οἰκογενειῶν των, καὶ ἄλλα παρόμοια πράγματα, ἐξ ὧν νὰ δίδεται νύξις πρὸς συνομιλίαν. » Ὁ υἱὸς ἐφύλαξε καλῶς εἰς τὴν μνήμην του τὸ μάθημα τοῦ πατρός του, καὶ τὸν πρῶτον ἐλθόντα πρὸς ἐπίσκεψίν του, ὅστις ἦν Ἀρχιεπίσκοπος, δὲν ἔλειψε νὰ ἐρωτήσῃ πῶς ἔχει ἡ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα του.

Ἀστεῖός τις ἀντικατέστησε τὸν κατάλογον τῶν φαγητῶν μαγειρείου τινὸς δι' ἄλλου, εἰς ὃν ἦσαν καταγεγραμμένα τὰ παραδοξότερα καὶ ἀνύπαρκτα φαγητά· οἷον, νυκτερίδες στυφάτο, πεταλοῦδες μὲ πιζέλια, ψείδια τηγανητὰ, ἀλογομέρια ψητὰ, μυῖαι σουβλισταὶ, σκορπίοι βραστοὶ, κτλ. Ἐπαρχιώτης δέ τις, νεωστὶ φθάσας εἰς Παρισίους, εἰσῆλθεν εἰς τὸ πανδοχεῖον ἐκεῖνο, καὶ ἐκλαμβάνων τὰ ἐν τῷ καταλόγῳ εἴδη ὡς πραγματικὰ φαγητὰ, « Διάβολε! ἀνεφώνησε, καλὰ μὲ ἔλεγον ὅτι αὐτοὶ οἱ Παρισινοὶ κάμνουν καθημερινῶς τὰς παραδοξοτέρας τροποποιήσεις εἰς ὅλα των τὰ πράγματα! Μὰ τὴν ζωήν μου, ποτὲ δὲν ἐπίστευον ὅτι αὐτὸς ὁ γελοῖος συρμὸς ἤθελε καταντήσει ἕως καὶ εἰς αὐτὰ τὰ φαγητά! »

«Ἱκέσιε, ἔλεγεν ὁ Ἐρώστρατος πρὸς τὸν συμμαθητήν του, περιφερόμενος μετ' αὐτοῦ παρὰ τὸν ποταμὸν Μέλητα· δύνασαι νὰ μὲ εἴπῃς μὲ τί ὁμοιάζει ὁ χονδρὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος, ὁ καθήμενος ἐπὶ ὀναρίου καὶ ὁδεύων ὑπεράνω τῆς γεφύρας, καὶ τοῦ ὁποίου οἱ πόδες ἐγγίζουσι τὴν γῆν; — Μὲ νόθον κλάσμα, ἀπεκρίθη ὁ ἕτερος, τοῦ ὁποίου ὁ ἀριθμητὴς εἶνε μείζων τοῦ παρονομαστοῦ.»

Τρεῖς στρατιῶται κατεδικάσθησαν εἰς τὴν ἀγχόνην ἕνεκα ἐγκληματικῶν πράξεων· ἐπειδὴ ὅμως, κατὰ βασιλικὴν ἐπιείκειαν, ἐπρόκειτο νὰ ὑποστῇ τὴν θανατικὴν ποινὴν μόνον ὁ εἷς, τῶν δὲ ἄλλων ἡ τιμωρία νὰ μετριασθῇ εἰς ἰσόβια δεσμά, τοῖς ἐπρότεινον νὰ ῥίψωσι τοὺς κύβους, καὶ ὅστις ἤθελε κάμει τοὺς πλειοτέρους ἀριθμοὺς ἐκεῖνος νὰ ἀπαγχονισθῇ. Ὁ πρῶτος ῥίψας τοὺς κύβους ἔκαμε τέσσαρας, ὁ δεύτερος ἑπτά, ὁ δὲ τελευταῖος, λαβὼν αὐτοὺς καὶ ῥίψας ἀφόβως καὶ στερεᾷ τῇ χειρὶ, ἔκαμε δίς ἕξ. «Πρὸς Θεοῦ! ἀνεφώνησε βλέπων τὴν ἄκαιρον ταύτην ἐπιτυχίαν του, ἥτις τῷ ἀπέβαινεν ὀλεθρία· στοιχηματίζω ὅτι ἂν ἔπαιζα μὲ χρήματα δὲν θὰ εἶχον τοιαύτην τύχην!»

Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας, ἐπισκεπτόμενός ποτε τὴν Μίλητον καὶ βλέπων πολλοὺς ἀνδριάντας καὶ πλῆθος ἐπιγραφῶν ἀθλητῶν, οἵτινες ἐνίκησαν εἰς τὰ Ὀλύμπια καὶ εἰς τὰ Πύθια, «Καὶ ποῦ λοιπὸν ἦσαν αὐτὰ τὰ σώματα, ἠρώτησεν, ὅταν οἱ βάρβαροι ἐπολιόρκουν τὴν πόλιν σας;»

Ἡ διὰ τὸ **1724** ἀναγγελθεῖσα μεγάλη ἔκλειψις τοῦ ἡλίου τοσοῦτον φόβον ἐνέσπειρεν εἰς τὸν λαὸν, ὥστε ἤρχισαν νὰ τρέχωσιν εἰς τὰς Ἐκκλησίας καὶ νὰ συνωθῶνται περὶ τὰ ἐξομολογητήρια, νομίζοντες ὅτι ἤγγικε τὸ τέλος τοῦ κόσμου. Ἱερεύς τις, μὴ δυνάμενος νὰ εὕρῃ ἄνεσιν ἀπὸ τὸ συνωθούμενον περὶ αὐτὸν πλῆθος, ἀποτανθεὶς μίαν ἡμέραν ἐπ' ἐκκλησίας πρὸς τὸ πιστόν του ἀκροατήριον, εἶπε πρὸς αὐτό· «Τέκνα μου, μὴ βιάζεσθε τόσον, διότι ἡ ἔκλειψις ἀνεβλήθη ἐπὶ δεκαπέντε ἀκόμη ἡμέρας.»

Ἡ θυγάτηρ τοῦ δημάρχου τῆς Βόννης εἶχεν ὡραῖον καναρίνιον, τὸ ὁποῖον ἀπέπτη τοῦ κλωβίου του ἡμέραν τινὰ, καθ' ἣν ἤλλασσον τὴν τροφήν του. Ἡ πρώτη ἰδέα, ἥτις ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν τοῦ πατρὸς τῆς ἀπαρηγορήτου νέας, ἦτο νὰ τρέξῃ ἐν πάσῃ σπουδῇ εἰς τὰς θύρας τῆς πόλεως καὶ νὰ κλείσῃ αὐτάς.

Εὐθὺς πλούσιος ἐταράσσετο συνεχῶς τὴν νύκτα ὑπὸ τῶν λευκαντῶν τῆς γειτονίας του, οἵτινες, πλύνοντες τὰ ἱμάτια εἰς τὸ παρακείμενον ῥύακιον διὰ νὰ τὰ λευκάνωσι, τὰ ἐκτύπων διὰ κοπάνων. Μίαν δὲ νύκτα, καθ' ἣν τὸν ἀνησύχησαν μεγάλως, τοσοῦτον ἐκορυφώθη ἡ ἀγανάκτησίς του, ὥστε ἐφώναξεν· «Ἄλλος τρόπος δὲν ἔμεινε διὰ νὰ ξεκάμῃ τις μὲ αὐτοὺς τοὺς διαβολολευκαντὰς, παρὰ νὰ δώσῃ φωτιὰν εἰς τὸ ῥυάκιον!»

ΠΟΙΗΣΙΣ.

ΩΔΗ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΝΘΡΟΝΙΣΙΝ ΤΗΣ Α. ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ

ΑΒΔ-ΟΥΛ-ΑΖΗΖ ΧΑΝ. (*)

Λάμπ' ἡ δόξα, λάμπ' ἡ χάρις, λάμπει, στίλβει ἡ χαρὰ,
ἡ Τουρκία σκιρτᾷ ὅλη γαυρουμένη, ζωηρά.
Τὸν χρυσοῦν τοῦ Ὀσμὰν θρόνον ἀναβαίνει εὐσταθῶς
λαοπόθητος Μονάρχης, πατὴρ πάντων ἀγαθός.

Ὁ ΑΒΔΟΥΛ ΑΖΗΖ, καὶ οὗτος τοῦ κλεινοῦ Μαχμοὺτ υἱὸς,
εἰς τὸν κόσμον ἀνατέλλει λαμπροῦ μέλλοντος ἠώς.
Ἀγαλλόμενος ὡς γίγας τὴν ὁδὸν αὐτοῦ δραμεῖν,
εἰς αἰθέρα δόξης τέμνει πορφυρόχρυσον γραμμήν.

Ἐλπὶς πρόδρομος τὴν τύχην προαγγέλλει τοῦ λαοῦ,
αἴγλης στέμμα τὴν σοφίαν φανεροῖ τὴν ἐκ Θεοῦ.
Ὁ Σουλτάνος ἡμῶν ἔσται καὶ πατὴρ ἡμῶν κοινὸς,
οἰωνίζεται τὴν χάριν ἄνωθεν ὁ οὐρανός.

Χαίρετε θρησκεῖαι, γλῶσσαι, φυλαὶ, δῆμοι καὶ ἀρχαί,
νῦν ἡμῶν πληροῦνται πάντα δίκαια, ἀνάγκ' εὐχαί·
νῦν ζωὴ, τιμὴ καὶ κτῆσις παντὸς, πάσης γενεᾶς,
ἀσφαλίζονται εἰς χεῖρας πατρικὰς καὶ κραταιάς.

Τὴν ἰσχὺν ὡς σκῆπτρον φέρων ὁ περίνους βασιλεὺς,
τοῦ πρὸς τὴν ἀξίαν ἴσου κάθηται διανομεὺς,
τὴν δικαιοσύνην ἔχων σύνθρονον ἐκ δεξιῶν
κ' ἐξ ἀριστερῶν τὸν οἶκτον· ἐκδικῶν καὶ ἐλεῶν.

Ὀπισθόθρονος δ' ἡ φήμη, ὀτρηρὸς ὑπασπιστὴς,
ἐξαγγέλλει τὰ μεγάλα τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς·
ἡ δὲ μνήμων ἱστορία καὶ τὰ ἔργα τῶν Μουσῶν
τηλαυγῶς ἐπὶ μνημείων αἰωνίζουσι χρυσῶν.

Ἀλλ' ὦ Ὕψιστε Παντάναξ, δόξης καὶ ἀρχῆς πηγὴ,
οὗ ἐν τῇ χειρὶ καρδίαι βασιλέων τῶν ἐν γῇ,
πρόσθες ἔτι πρόσθες δόξαν, πρόσθες ὅ,τι ἐφετὸν
τῷ Θεοφιλεῖ Μονάρχῃ τῶν πιστῶν σου λατρευτῶν.

(*) Ἐποιήθη ὑπὸ Ἠλιοῦ Ταναλίδου, καὶ ἐψάλη ὑπὸ τῶν μαθητῶν τῶν ἐν Χάλκῃ Σχολῶν, τῆς Θεολογικῆς, Ἐμπορικῆς καὶ Δημοτικῆς, κατὰ τὴν ἔλευσιν τῆς Α. Μ. εἰς τὴν νῆσον, τῇ 6 Ἰουλίου 1861.

Ο ΕΝΑΣΤΡΟΣ ΟΥΡΑΝΟΣ.

Β'.

Περιγραφὴ τοῦ χάους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου κινοῦνται τὰ οὐράνια σώματα.

« Τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας Σου
« ἐδήλωσάς μοι. » Ψαλ. Ν'. 8.

Πρὸ πάσης ἄλλης θεωρίας ἐπὶ τῆς φύσεως τῶν οὐρανίων σωμάτων, ἀνάγκη νὰ ἐξετάσωμεν ποῦ ἵστανται ἢ μᾶλλον ποῦ περιφέρονται τὰ ἄπειρα τὸν ἀριθμὸν ταῦτα σώματα, τὰ ὁποῖα περιλαμβάνομεν ὑπὸ τὸ γενικὸν ὄνομα ἀ σ τ έ ρ ε ς, καὶ μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκαταλέγεται καὶ ὁ σχεδὸν ἀδιόρατος ἡμέτερος ἀστὴρ, ἢ ἡ μικρὰ σφαῖρα ἐφ' ἧς κατοικοῦμεν.

Ἂς φαντασθῶμεν ἐν πρώτοις ἀπεριόριστόν τι κενὸν ἢ χάος, οὔτε ἀρχὴν ἔχον οὔτε τέλος, οὔτε ὕψος οὔτε βάθος ἢ ἄλλο τι ὅριον, φύσει μέλαν καὶ σκοτεινὸν ὡς ἄβυσσος, φαινόμενον δὲ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν κυανοῦν, καθὸ κατακλυζόμενον διὰ παντὸς ὑπὸ τοῦ φωτὸς τοῦ ἡλίου καὶ τῆς ἀτμοσφαίρας, τῆς περικυκλούσης τὸν πλανήτην μας. Τοιαύτη τις εἶνε ἡ ἀρχικὴ, οὕτως εἰπεῖν, ὑπόστασις ἢ ἡ βάσις τοῦ σύμπαντος. Ἐντὸς τῆς ἀβύσσου ταύτης, ἢ τοῦ ἀτελευτήτου τούτου χάους, ὅπερ δυσκολεύεται βεβαίως νὰ περιλάβῃ εἰς τὸν νοῦν του ὁ ἀναγνώστης, διότι εἶνε ἄναρχον καὶ ἀτελεύτητον ὡς ἡ θεότης, ὑπάρχουσι διεσπαρμέναι ὑπὸ τῆς παντοδυνάμου δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου αἱ ἄμετροι μυριάδες τῶν διαφόρου μεγέθους οὐρανίων σωμάτων, ἅτινα κινοῦνται ἐν πάσῃ κανονικότητι καὶ τακτικῇ πορείᾳ καὶ εἰς μεγάλας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἀπ' ἀλλήλων διαστάσεις, ἐκτελοῦντα ὅλας τὰς ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τῆς φύσεως χαραχθείσας ἀναλογίας καὶ μηδέποτε παρεκτρεπόμενα αὐτῶν, ὡς βεβαιοῖ ἡμῖν ὁ θεῖος Ψαλμῳδὸς, ὅστις, βασιζόμενος εἰς τὴν ἀνέκκλητον θείαν ἀγαθότητα, εἶπεν· Ὅ ρ ι ο ν ἔ θ ο υ ὃ οὐ παρ ε λ ε ύ σ ο ν τ α ι . . . . οὐδὲ κ λ ι θ ή σ ο ν τ α ι εἰς τ ὸ ν α ἰ ῶ ν α τ οῦ α ἰ ῶ ν ο ς.

Τώρα, ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι τὰ σώματα ταῦτα (διότι κάθε ἄστρον εἶνε σῶμα ὡς ἡ ἡμετέρα σφαῖρα) εἶνε διεσκορπισμένα καθ' ὅλον τὸ ἀχανὲς χάος, πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν φυσικῷ τῷ λόγῳ ὅτι καὶ αὐτὰ εἰσὶν ἄπειρα, μηδόλως περιλαμβανόμενα εἰς τοὺς ἀνθρωπίνους ὑπολογισμοὺς, ὅσον ἐντελεῖς καὶ ἐκτεταμένοι ἂν ὦσι. Καὶ ἐνταῦθα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς σκοτοδινίασις καταλαμβάνει τὸν νοῦν ἡμῶν, μὴ δυνάμενον ἀντιληφθῆναι τοῦ ἀπείρου καὶ ἀχανοῦς τῆς περὶ ἡμᾶς ἀβύσσου, διὰ τὸν ἁπλοῦν λόγον ὅτι τὸ περασμένον δὲν δύναται νὰ συλλάβῃ καὶ νὰ ἐννοήσῃ τὸ ἄπειρον. Ὁποία καταπληκτικὴ τῳόντι κόσμων ἀπειρία! Ἡ μᾶλλον τολμηρὰ φαντασία ὀπισθοδρομεῖ ἀποδειλιῶσα ἐνώπιον ταύτης τῶν θείων δημιουργημάτων τῆς πληθύος. Ἂν ἦτο δυνατὸν πτερυγοφόροι νὰ πετάξωμεν εἰς τὸ κενὸν τοῦτο, μεταβαίνοντες ἀπὸ ἀστέρος εἰς ἀστέρα ταχύτερον τῆς ἀστραπῆς, ταχύτερον τοῦ φωτὸς καὶ τῆς διανοίας, ἂν τὴν οὐράνιον ταύτην ἡμῶν πορείαν ἐξηκολουθοῦμεν ἀκαταπαύστως ἐπὶ μυριάδας ἐτῶν καὶ εἰς αἰῶνας αἰώνων, ἠθέλομεν καὶ τότε μάτην ἐπιζητεῖ τὸ τέρμα τοῦ σύμπαντος τῆς κτίσεως, καὶ ὁλονὲν νέοι ἀστέρες, νέοι κόσμοι, νέα δημιουργήματα ἤθελον ἐπιλάμπει ἡμῖν κατὰ διαδοχὴν ἐξ ἀπεράντων ἀποστάσεων. Οὐδὲν ὅριον, οὐδεμίαν ἄκραν ἠθέλομεν ἀπαντήσει, ὁ δὲ νοῦς μας ἀπαυδήσας ἤθελε χαθῇ ἐν τῇ ἀπειρίᾳ τῶν ὄντων, ἡμεῖς δὲ οὐδέποτε ἠθέλομεν φθάσει τὸ κράσπεδον τοῦ Παντοδυνάμου ἢ τὸ κέντρον τῶν ἐνεργειῶν Αὐτοῦ.

Τὸ χάος λοιπὸν τοῦτο ἢ τὸ ἄπειρον, ἐν ᾧ κινεῖται ἡ ἀεροβάτις σφαῖρά μας καὶ ὅλα ἐκεῖνα τὰ σώματα, ἅτινα φαίνονται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν ὡς φωταυγεῖς λυχνίσκοι, εἶνε, οὕτως εἰπεῖν, μηδὲν, διότι οὐδεὶς δύναται νὰ περιγράψῃ τί ἐστι τὸ μηδὲν καὶ ποῦ εὑρίσκεται ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος του. Ἂς προσπαθήσωμεν νὰ παραστήσωμεν τὰ λεγόμενα ἡμῶν διὰ ψηλαφητῶν καὶ φυσικῶν ἀποδείξεων. Φαντασθῶμεν πρὸς στιγμὴν ὅτι κρατοῦμεν τόξον, δι' οὗ ῥίπτομεν βέλος εἰς τὸν ἀέρα, ὅτι τὸ βέλος τοῦτο ἔχει τὴν δύναμιν νὰ διατρέχῃ τὸ διάστημα κατ' εὐθείαν γραμμὴν, χωρίς ποτε νὰ δύναται νὰ ἐκτραπῇ οὔτε κατὰ τὸ ἓν μέρος οὔτε κατὰ τὸ ἄλλο, καὶ ὅτι ἐρρίφθη μετὰ τοσαύτης βίας ὥστε διατρέχει ἓν ἑκατομμύριον λευγῶν (*) καθέκαστον λεπτόν. Φυσικῷ τῷ λόγῳ μετὰ χίλια ἑκατομμύρια ἔτη τὸ βέλος τοῦτο θὰ διατρέξῃ ἀξιόλογον δρόμον, μὴ περιλαμβανόμενον πλέον ἐντὸς τῶν στενῶν ὁρίων τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας· καὶ ὅμως, δὲν θὰ ἦνε πλησιέστερον τοῦ σκοποῦ του ἀφ' ὅσον ἦν ἐξερχόμενον τοῦ τόξου,

(*) Ἀνάγκη νὰ προσδιορίσωμεν ἀκριβέστερον τὰ μέτρα, ἅτινα μεταχειρίζεται συνήθως ἡ Ἀστρονομία καὶ ἡ Γεωγραφία, συγκρίνοντες αὐτὰ πρὸς τὰ κοινῶς γνωστά, ὥστε ν' ἀποβαίνῃ τελειοτέρα ἡ κατάληψις τῶν ἀποστάσεων. Ἡ μονὰς, δι' ἧς συνήθως εἰς τὴν Γεωγραφίαν προσδιορίζεται τὸ μῆκος, εἶνε τὸ Γ ε ω γ ρ α φ ι κ ὸ ν μ ί λ ι ο ν, τὸ ὁποῖον ἰσοδυναμεῖ μὲ **3,807** ὀργυιάς. Μία μ οῖ ρ α ἰσοδυναμεῖ μὲ **15** τοιαῦτα μίλια, τουτέστι μὲ **57,105** ὀργυιάς. ἀλλ' ἡμεῖς θέλομεν μεταχειρίζεσθαι εἰς τὰς καταμετρήσεις μας τὸ πρότερον ἐν χρήσει εἰς τὴν Γαλλίαν μέτρον, τὴν λ ε ῦ γ α ν, ἥτις εἶνε τὸ **1|25** τῆς μοίρας καὶ περιέχει **2,300** ὀργυιάς. Εἰς τρόπον ὥστε, ὁσάκις γίνεται λόγος περὶ λευγῶν, τόσας φορὰς **2,300** ὀργυιὰς πρέπει νὰ φαντάζεται ὁ ἀναγνώστης ὅσας ὀργυιὰς ἐκφράζει.

διότι τὸ ἄπειρον δὲν ἔχει ὅρια. Ἂν ἡ κεφαλὴ καὶ ὁ νοῦς τοῦ φιλοπεριέργου ἀναγνώστου κοπιῶσιν ἀκολουθοῦντα τὴν ταχυτάτην πορείαν τοῦ βέλους, ἂς περιορισθῶμεν εἰς παρομοίωσιν λογικωτέραν καὶ πρόχειροτέραν. Μιμηθῶμεν ἐπὶ μικρὸν τοὺς Γεωμέτρας· ἂς ἀριθμῶμεν ἐξακολουθητικῶς, τάττοντες ἀριθμητικοὺς χαρακτῆρας τὸν ἕνα μετὰ τὸν ἄλλον· ἀφοῦ ἀποτελέσωμεν ποσόν τι, σχηματισθὲν ἐκ σειρᾶς χαρακτήρων τοσούτῳ μακρᾶς ὅσον ἡ ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Βιέννην ὁδὸς, τὸ ποσὸν τοῦτο θὰ ἦνε πάλιν μηδὲν παραβαλλόμενον πρὸς τὴν ὁλικὴν ἀριθμητικὴν ἀξίαν τοῦ ἀπείρου.

Εἴπομεν ἀνωτέρω ὅτι τὸ ἀχανὲς τοῦτο διάστημα, ὅπερ καλοῦμεν γενικῶς οὐρανὸν, δὲν εἶνε ὁποῖον φαίνεται, κυανοῦν δηλαδὴ, ἀλλὰ μέλαν καὶ ζοφῶδες ὡς πᾶν τὸ μὴ ἔχον χρῶμα, καὶ ὅτι φαίνεται εἰς ἡμᾶς τοιοῦτο διότι βλέπομεν αὐτὸ διὰ ῥευστοῦ κυανοῦ, βάπτοντος διὰ τοῦ χρώματός του τὰ διὰ μέσου αὐτοῦ βλεπόμενα ἀντικείμενα, καθὼς τὰ διὰ μέσου πρασίνων διοπτρῶν βλεπόμενα φαίνονται πράσινα. Οὐδέποτε ὅμως ὀφθαλμὸς ἀστρονόμου, βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ τελειοτέρου τηλεσκοπίου, θὰ δυνηθῇ νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ κενοῦ ἐκείνου, διότι πανταχοῦ, καθόσον ἐκτείνονται αἱ τῶν ἀνθρώπων αἰσθητικαὶ καὶ τεχνηταὶ δυνάμεις, ὁ οὐρανὸς εἶνε πλήρης φωτός· ἂν δὲ ἐν τῷ κενῷ ὑπάρχῃ γωνία τις τοσοῦτον ἀπομεμακρυσμένη ἑνὸς ἀστέρος, τουτέστιν ἡλίου, ὥστε αἱ ἀκτῖνές του νὰ μὴ δύνανται νὰ φθάσωσιν ἕως ἐκεῖ, ἡ γωνία ἐκείνη ἕπεται νὰ ἔχῃ μέλαν χρῶμα βαθὺ καὶ πυκνὸν, χιλιάκις σκοτεινότερον τῆς σκοτεινοτέρας ἐπιγείου νυκτὸς, καθότι τὸ φῶς συντίθεται ἐκ χρωμάτων καὶ τὸ μέλαν εἶνε ἡ ἀπουσία παντὸς χρώματος.

Διακεκριμένος τις φιλόσοφος τῶν νεωτέρων χρόνων δίδει ἰδέαν τοῦ ἀπείρου διὰ τῆς περιγραφῆς τοῦ χάους, ἐκφραζόμενος οὕτω:

« Τὸ μέγεθος τῆς ἐκτάσεως, τὸ ὁποῖον ὁ ἀν-
« θρώπινος ὀφθαλμὸς περιλαμβάνει, ὁποιονδήπο-
« τε καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι, πολὺ ἀπέχει τοῦ νὰ
« ἦνε ἡ ἔκτασις ἢ τὸ ἄπειρον, ἀλλὰ μόνον πε-
« ριωρισμένον τι τῆς ἐκτάσεως μέρος, τὸ ὁποῖον
« ὡς περιλαμβανόμενον ὑπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ δυ-
« νάμεθα νὰ καταμετρήσωμεν. Ἀλλ' οὔτε διὰ τοῦ
« ἐντελεστάτου τηλεσκοπίου δυνάμεθα νὰ κατα-
« νοήσωμεν τὴν ἔκτασιν· διότι εἶνε μὲν δυνατὸν
« νὰ ἴδωμεν μέρος πλέον ἐκτεταμένον, ἀλλ' ὡ-
« σαύτως καὶ τοῦτο περιωρισμένον ὡς τὸ διὰ γυ-
« μνοῦ ὀφθαλμοῦ ὁρώμενον. Τὰ αἰσθητήρια ἡμῶν,
« οὐσιωδῶς ὄντα πεπερασμένα, δὲν δύνανται νὰ
« περιλάβωσι τὸ ἀπέραντον.

« Ὅταν τις ἔν τινι ὡραίᾳ νυκτὶ ὑψώσῃ τοὺς
« ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν ἔναστρον οὐρανὸν, παρατη-
« ρεῖ ἑκατομμύρια ἀστέρων, ὧν τοῦ ἥττον ἀπέ-
« χοντος ἡ ἀπόστασις εἶνε ἀναντιῤῥήτως πολλῶν
« ἑκατομμυρίων λευγῶν.

« Ἂς φαντασθῇ τις ὅτι αἴφνης, τὴν τοιαύτην
« διατρέχων ἀπόστασιν, εὑρίσκεται ἐπὶ τοῦ μᾶλ-
« λον ἀπέχοντος ἐκ τῶν ἀστέρων τούτων· ἐκεῖ-
« θεν ἐπαίρων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω θέλει ἰδεῖ
« ἑκατομμύρια νέων ἀστέρων, τῶν ὁποίων ἡ τοῦ
« πλέον ἀπέχοντος ἀπόστασις θὰ ἦνε πολλῶν ἑ-
« κατοντάδων δισεκατομμυρίων λευγῶν. Ἂν δὲ
« φαντασθῇ καὶ ἐκεῖθεν ἑαυτὸν μεταφερόμενον
« εἰς τὸν μᾶλλον ἀπέχοντα τῶν ὁρωμένων ἐκεί-
« νων ἀστέρων, ἑκατομμύρια ὡσαύτως θέλει πα-
« ρατηρήσει νέων ἀστέρων ἀπεχόντων ἐπίσης,
« καὶ οὕτω καθεξῆς ἐπ' ἄπειρον.

« Καὶ αἰωνίως μὲν θὰ περιεπλανᾶτο ὡς κατα-
« δεδικασμένος ἐξ ἀστέρων εἰς ἀστέρας, ἀπέχον-
« τας ἀλλήλων ἑκατοντάδας δισεκατομμυρίων λευ-
« γῶν, ἀλλ' οὐδέποτε θὰ ἐξέλειπεν ἀπὸ τῶν ὀ-
« φθαλμῶν αὐτοῦ ἡ παράστασις τοῦ ἐκπληκτι-
« κοῦ θεάματος ἑκατομμυρίων νέων ἀστέρων. »

Ἡ καταπληκτικὴ λοιπὸν αὕτη ἄβυσσος, ἐφ' ἧς τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ φέρεται προνοοῦν περὶ πάντων καὶ διευθετοῦν τὰ πάντα, ἡ ἄπειρος ὡς τὴν σοφίαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπεριόριστος ὡς τὸν χρόνον, εἶνε, οὕτως εἰπεῖν, ὁ τάπης ἐφ' οὗ μυριάδες οὐρανίων σωμάτων εἰσὶ διεσπαρμέναι, εἶνε ὁ ἀὴρ ἐν ᾧ ἵπταται ὁ μικρός μας πλανήτης ὡς ἀερόστατον μετὰ τοσούτων ἄλλων οὐρανίων σωμάτων ἀπείρου διαστάσεως καὶ καταπληκτικοῦ μεγέθους. Ἡ ἁπλῆ θέλησις τοῦ παντοδυνάμου Ποιητοῦ τῆς κτίσεως, ὅστις διὰ μόνου τοῦ λόγου παρήγαγε τοσαῦτα θαυμάσια, δύναται νὰ συνταράξῃ τὸ σύμπαν καὶ ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ νὰ περιελίξῃ τὸν μέγαν τοῦτον τάπητα μετὰ τῶν ποικιλμάτων αὐτοῦ, κατὰ τὰς ἀνεξερευνήτους καὶ πανσόφους Αὐτοῦ βουλάς. Ἡ καταπληκτικὴ φαντασία τοῦ Προφητάνακτος ἐν τῷ ἐξόχῳ αὐτῆς οἴστρῳ παριστᾷ τὸν Ὕψιστον περιπατοῦντα ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων, ἔχοντα περιβεβλημένην περὶ ἑαυτὸν ὡς ἱμάτιον τὴν ἄβυσσον, καὶ δυνάμενον ὡσεὶ περιβόλαιον ἑλίσσειν τοὺς οὐρανούς· Καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἑλίξεις αὐτοὺς καὶ ἀλλαγήσονται. Ἡ ποιητικωτάτη αὕτη καὶ ἐξαισία εἰκὼν δύναται νὰ δώσῃ ἐν μέρει εἰς τὸν περιωρισμένον καὶ πεπερασμένον νοῦν ἡμῶν ἐλαχίστην ἰδέαν τοῦ ἀπείρου.

Ρ.

(Ἀκολουθεῖ).